

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИИ
„Атанас Димитров“**

8900 гр. Нова Загора, обл. Сливен, ул. „Г. Бенковски“ 1А, тел.: 0457/6 28 61, e-mail: info-2000307@edu.mon.bg

инж. Минко Василев
Директор на ПГТТ „А

ПРАВИЛНИК ЗА ДЕЙНОСТТА
на
ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО
ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИИ
„Атанас Димитров“
гр. Нова Загора

за учебната **2026/2027** година

*Правилникът за дейността на училището е приет на заседание на Педагогически
съвет, Протокол № 17/08.09.2026 година, утвърден със заповед № РД 06–
1075/14.09.2026 година на директора на училището*

**НОВА ЗАГОРА,
2026 г.**

ГЛАВА ПЪРВА ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 1. Този правилник урежда обществените отношения в Професионална гимназия по техника и технологии „Атанас Димитров“, гр. Нова Загора, свързани с осигуряване на правото на училищно образование, както и с устройството, функциите, организацията, управлението и финансирането на училището.

Чл. 2. (1) Правилникът е задължителен за всички участници в образователния процес – директор, заместник-директори, учители и други педагогически специалисти, ученици и родители, както и за всички лица, намиращи се на територията на училището.

(2) Записването в Професионална гимназия по техника и технологии „Атанас Димитров“, гр. Нова Загора включва задължението да се спазва този правилник.

Чл. 3. (1) Образованието като процес включва обучение, възпитание и социализация и се реализира в съответствие със следните принципи:

1. единна държавна образователна политика за осигуряване правото на училищно образование;
 2. ориентираност към интереса и към мотивацията на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;
 3. равен достъп до качествено образование и приобщаване на всеки ученик;
 4. равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на училищното образование;
 5. запазване и развитие на българската образователна традиция;
 6. не се провежда налагане на идеологически и/или религиозни доктрини;
 7. не се осъществяват политически и партийни дейности;
 8. не се извършва пропаганда, популяризиране или подстрекаване по какъвто и да е начин, пряко или косвено, на идеи и възгледи, свързани с нетрадиционна сексуална ориентация и/или определяне на полова идентичност, различна от биологичната.
 9. „нетрадиционна сексуална ориентация“ са различни от общоприетите и заложените в българската правна традиция схващания за емоционално, романтично, сексуално или чувствено привличане между лица от противоположни полове. На основание чл. 98, т. 4 от Конституцията на Република България
 10. хуманизъм и толерантност;
 11. съхраняване на културното многообразие и приобщаване чрез българския език;
 12. иновативност и ефективност в педагогическите практики и в организацията на образователния процес въз основа на научна обоснованост и прогнозиране на резултатите от иновациите;
 13. прозрачност на управлението и предвидимост на развитието на училищното образование;
 14. автономия за провеждане на образователни политики, самоуправление и децентрализация;
 15. ангажираност на държавата, общините и юридическите лица с нестопанска цел, работодателите, родителите и други заинтересовани страни и диалог между тях по въпросите на образованието.
- (2) Училището провежда политики за повишаване на качеството на образованието и предотвратяване на ранното отпадане на учениците от училище.
- (3) Училището осигурява условия за:

1. придобиване на средно образование и на професионална квалификация;
2. валидиране на компетентности, придобити чрез неформално обучение и чрез информално учене.
- (4) На територията на училището и прилежащите части се забранява употребата на тютюн и тютюневи изделия, електронни цигари, вейпове, алкохол и наркотични вещества.

Чл. 4. (1) Всеки има право на образование и може да повишава образованието и квалификацията си чрез учене през целия живот.

- (2) Приобщаващото образование е неизменна част от правото на образование.

Чл. 5. Училищното образование е задължително до навършване на 16-годишна възраст.

Чл. 6. (1) Задължителното училищно образование е безплатно за учениците.

(2) Училищното образование е безплатно и след задължителната училищна възраст за:

1. българските граждани;
2. гражданите на друга държава членка на ЕС;
3. гражданите на трети държави в съответствие с чл. 9, ал. 2, т. 3 от ЗПУО.

(3) На малолетните и непълнолетните чужденци, търсещи или получили международна закрила по реда на Закона за убежището и бежанците, се осигурява безплатно образование и обучение в държавните и в общинските училища в Република България при условията и по реда за българските граждани.

(4) Правото на безплатно образование се упражнява, като не се заплащат такси за обучението, осигуряването със средства от държавния бюджет, и се ползва безплатно материалната база за обучение и за развитие на интересите и способностите на учениците. Не се заплащат такси и за явяване на държавни зрелостни изпити и на държавни изпити за придобиване на професионална квалификация – по теория и практика на професията с цел придобиване на средно образование.

(5) Извън случаите по ал. 2 граждани на трети държави, навършили задължителната училищна възраст, се обучават в държавните и в общинските училища срещу заплащане на такси в размер, определен с тарифа, одобрена от Министерския съвет.

(6) Извън сличаите по ал. 2 за лица завършили средно образование и желаещи да придобият професионално образование и подготовка по професии изучавани в ПГТТ „Атанас Димитров” гр.Нова Загора, в самостоятелна форма след средно образование (ССО), разходите по обучението са за сметка на заявителя съобразно преките разходи за дейността.

Чл. 7. (1) В училището се осъществява светско образование, което не допуска налагането на идеологически и религиозни доктрини на учениците, както и дискриминация на основата на раса, народност, пол, етнически и социален произход, вероизповедание и обществено положение.

(2) Религиите се изучават в исторически, философски и културен план чрез учебното съдържание на различните учебни предмети.

Чл. 8. Обучението на учениците се провежда на книжовен български език.

Чл. 9. Системата на училищното образование се регулира от държавни образователни стандарти в съответствие с чл. 22 от ЗПУО.

Чл. 10. (1) Всеки гражданин упражнява правото си на образование съобразно своите предпочитания и възможности в училище по негов избор, доколкото в ЗПУО и в подзаконовите актове по прилагането му не е предвидено друго.

(2) Изборът по ал. 1 за малолетните се извършва вместо тях и от тяхно име от техните родители, а за непълнолетните – от учениците със съгласието на техните родители.

УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ

Раздел I

Статут на Професионална гимназия по техника и технологии „Атанас Димитров“ гр. Нова Загора

Чл. 11. (1) Професионална гимназия по техника и технологии „Атанас Димитров“ е държавно училище, в което се обучават, възпитават и социализират ученици и се осигуряват условия за завършване на клас, гимназиален етап, за придобиване на средно образование и професионална квалификация.

(2) Обучението за придобиване на средно образование се осъществява от VIII до XII клас включително в два етапа, както следва:

1. първи гимназиален – от VIII до X клас включително, и
2. втори гимназиален – от XI до XII клас включително.

Чл. 12. (1) Училището има:

1. Наименование: Професионална гимназия по техника и технологии „Атанас Димитров“
2. Официален адрес: гр. Нова Загора, ул. „Георги Бенковски“ №1А
3. Собствен обикновен кръгъл печат и печат с изображение на държавния герб
4. Собствена банкова сметка
5. Шифър по БУЛСТАТ
6. Счетоводен баланс
7. E-mail – info-2000307@edu.mon.bg
8. Официална интернет страница на училището – <http://www.pggtt-nz.com>
9. Фейсбук страница - ПГТТ „Атанас Димитров“ Нова Загора.

(2) Училището има право да:

1. притежава собствено движимо и недвижимо имущество;
2. предоставя собственото си имущество под наем, да извършва педагогически услуги и производствена стопанска дейност, ако това не е във вреда на образователния процес и са спазени санитарно-хигиенните изисквания;
3. се разпорежда самостоятелно с бюджетните и извънбюджетните си средства;
4. създава и натрупва фондове, включително и във валута;
5. патентова и продава продукти от своята дейност;
6. определя вътрешната си организация и училищни символи, ритуали и униформено облекло;
7. определя начина за приемане на ученици в съответствие с нормативните актове;
8. подбира кадрите си;
9. определя организацията, методиката и средствата за обучение и възпитание;
10. се сдружава с юридически лица от страната или чужбина и сключва договори за участие в международни програми и проекти, без да нарушава държавните интереси;
11. издава документи за завършен клас, етап и/или степен на образование и за професионална квалификация;

(3) Училището носи отговорност за:

1. изпълнението на държавните образователни стандарти, засягащи дейността му;
2. създаването на условия за опазването на живота и укрепване здравето на децата и учениците по време на обучението и възпитанието им, както и на територията си;
3. законосъобразното изразходване на бюджетните средства, обогатяването и опазването на материално-техническата си база;
4. извършването на дейности и прояви, които противоречат на законите в страната, ограничават правата и свободите на личността или нарушават учебно-възпитателния процес;
5. разработването и изпълнението на превантивни мерки и действия след получаване на сигнал за злонамерено анонимно телефонно обаждање;
6. разработването и изпълнението на превантивни мерки и действия за ограничаване

на безпричинните отсъствия.

(4) Училището се представлява от директор, чиито права се определят от ЗПУО и този правилник.

(5) Всички лица, които влизат в сградата на училището са длъжни при поискване от портиера или дежурния учител да удостоверяват самоличността си със съответен документ. При отказ да направят това, същите не се допускат в училището.

Раздел II

Училищна подготовка

Чл. 13. (1) Училището осигурява професионално образование и обучение, което се осъществява чрез общообразователната и професионалната подготовка. Професионалното образование и обучение може да се допълва и чрез разширената подготовка.

(2) Професионалното образование и обучение се осъществяват по професии и специалности, включени в Списъка на професиите за професионалното образование и обучение, утвърдени от МОН.

Чл. 14. (1) ПГТТ „Атанас Димитров“ при спазване на разпоредбите на Наредба №4 от 30.11.2015 г. за учебния план разработва училищен учебен план за всяка паралелка за всяка учебна година.

(2) Училищният учебен план се приема от Педагогическия съвет и след съгласуване с Обществения съвет се утвърждава със Заповед на директора и не може да се променя през учебната година.

(3) Структурата на учебния план обхваща три раздела:

1. раздел А – задължителни учебни часове;
2. раздел Б – избираеми учебни часове;

Чл. 15. (1) В задължителните учебни часове се осъществява обучение за придобиване на общообразователна подготовка, а в паралелките за професионална подготовка се осъществява обучение и за обща професионална подготовка.

(2) В избираемите учебни часове се осъществява обучение за придобиване на отраслова, специфична и разширена професионална подготовка, както и разширена подготовка по предмет от ЗУЧ на раздел А.

(3) Учебните часове в раздел А и раздел Б в училищния учебен план са задължителни за всеки ученик от паралелката.

Чл. 16. (1) Училището въз основа на съответния рамков или типов учебен план разработва училищен учебен план съобразно интересите на учениците и възможностите си.

(2) Училищният учебен план съдържа седмичния брой часове по учебни предмети.

(3) Училищният учебен план се утвърждава по паралелки за всяка учебна година.

Чл. 16 а. (1) Въз основа на училищния учебен план се разработва индивидуален учебен план за учениците в индивидуална форма на обучение.

(2) Индивидуалният учебен план се приема от Педагогическия съвет, съгласува се с Обществения съвет и се утвърждава със заповед на директора, като изпълнението му се контролира ежемесечно от регионалното управление на образованието.

(3) Индивидуалният учебен план се разработва за учебна година с изключение на случаите, предвидени в държавния образователен стандарт за учебния план.

(4) Индивидуалният учебен план може да определя разпределение на учебното време по един или по повече учебни предмети, което е различно от рамковия, типовия и училищния учебен план.

(5) За обучението по всеки предмет от индивидуалния учебен план екипът за подкрепа за личностното развитие разработва индивидуална учебна програма, която се утвърждава от директора на училището.

Чл. 16 б. (1) Извън часовете в учебния план се включва за всеки клас, за всяка учебна седмица и по един учебен час за организиране и провеждане на спортни дейности, утвърдени от министъра на образованието и науката по предложение на министъра на младежта и спорта, както и по един учебен час на класа.

(2) Часът на класа се използва за последователно развитие на класа, за патриотично възпитание и за изграждане на граждански компетентности, включително чрез ученическото самоуправление.

(3) Организирането и провеждането на спортни дейности по ал. 1 се осъществява от педагогически специалисти в областта на физическото възпитание и спорта с професионална квалификация „учител“ или „треньор“ по даден вид спорт.

(4) Обучението и дейностите по ал. 1 може да се осъществяват в блок от часове в зависимост от проблематиката и от потребностите на учениците от паралелката.

Чл. 17. (1) Всеки има право да завърши определен клас по училищния учебен план, по който е започнал да се обучава в същото училище.

(2) Лицата, прекъснали обучението си, продължават по училищния учебен план, действащ през учебната година, от която обучението продължава.

Чл. 18. В гимназията се осигуряват за безвъзмездно ползване, от всички ученици от VIII до XII клас учебници и учебни комплекти и електронно четими учебници за учебните предмети от общообразователната подготовка при условия и по ред, определени от Министерския съвет.

Раздел III **Организационни форми**

Чл. 19. (1) Училищното образование се организира в последователни класове.

(2) Класовете се означават с римски цифри във възходящ ред.

(3) Продължителността на обучението в един клас е една учебна година за всички форми на обучение с изключение на случаите, предвидени в ЗПУО за индивидуалната и самостоятелната форма на обучение.

Чл. 20. (1) Учениците, записани за обучение в даден клас в дневна форма на обучение, в зависимост от броя им се организират в паралелки или групи.

(2) Паралелките от един клас се обозначават с буквите на българската азбука, които се поставят след номера на класа.

(3) В зависимост от особеностите на учебния предмет или модул паралелката може да се дели на групи или да се организират сборни групи от различни паралелки от един клас или от различни класове.

(4) Не се допуска обособяването в паралелки или групи на учениците със специални образователни потребности, които се обучават интегрирано по индивидуален учебен план.

(5) Когато на места, определени с държавния или допълнителния план-прием, са записани ученици от един и същ клас с различна етническа принадлежност за обучение в един и същ профил или в една и съща професия, не се допуска обособяването им в паралелки въз основа на етническата им принадлежност.

(6) При условията на ЗПУО за ученик от паралелка може да се организира и индивидуално обучение по отделен учебен предмет или модул.

Чл. 21. Условията и редът за определяне на броя на паралелките в училището, броя на учениците в тях, делението на паралелките на групи, както и за организиране на индивидуално обучение на ученик от паралелка се определят с държавния образователен стандарт за финансирането на институциите и в съответствие с държавния образователен стандарт за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на

детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие.

Чл. 22. (1) В началото на учебната година директорът определя със заповед класните ръководители на всички паралелки.

(2) Класният ръководител организира и провежда часа на класа, води необходимата документация и изпълнява функциите по чл. 8 от Наредба 15/2019 г.

Раздел IV

Форми на обучение

Чл. 23. (1) Формите на обучение в професионалната гимназия са:

1. дневна;
2. самостоятелна;

(2) Училищното обучение се осъществява в дневна форма.

(3) Ученикът не може да се обучава в две или повече форми на обучение едновременно.

Чл. 24. (1) Формата на обучение се избира от ученика при условията на чл. 12, ал. 2 при спазване изискванията на ЗПУО.

(2) Формата на обучение се препоръчва от екипа за подкрепа за личностно развитие за случаите, предвидени в чл. 107, ал. 2, ал. 3 и ал. 4.

(3) За записване или промяна на формата на обучение за конкретна учебна година ученикът при условията на чл. 12, ал. 2 на ЗПУО подава заявление до директора на училището.

(4) За записване на ученика в самостоятелна и индивидуална форма на обучение директорът на училището издава заповед.

Чл. 25. (1) Ученици, които се обучават в дневна, задочна, самостоятелна и индивидуална форма на обучение, могат да променят формата на обучението си преди началото на учебната година,

(2) Промяната на формата на обучение се допуска и по време на учебната година, когато се преминава от дневна и задочна форма в самостоятелна и индивидуална форма на обучение;

(3) За промяната на формата на обучение директорът издава заповед;

(4) Извън случаите по ал. 2 промяната на формата на обучение се разрешава от началника на регионалното управление на образованието по подадено заявление от родителя / настойника или по искане на директора на училището.

Чл. 26. (1) Обучението в дневна и задочна форма се организира в паралелки и групи.

(2) Обучението в самостоятелната форма се организира за отделен ученик.

Чл. 27. (1) Дневната форма на обучение се организира за паралелки или групи в учебни часове през учебния ден и включва обучението на учениците по учебни предмети или модули.

(2) В дневната форма на обучение се включват и спортните дейности и часа на класа.

Чл. 28. (1) Самостоятелната форма на обучение включва самостоятелна подготовка и изпити за определяне на годишни оценки по учебните предмети от училищния учебен план.

(2) Самостоятелната форма на обучение може да се организира за:

1. ученици в задължителна училищна възраст – по желание на ученика или родителя, по реда на чл. 12, ал. 2 от ЗПУО, след решение на експертна комисия, създадена към регионалното управление на образованието;

2. ученици с изявени дарби;

3. лица, навършили 16 години;

4. ученици, на които е наложена санкция преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение.

(3) Лица, прекъснали обучението си и навършили 16-годишна възраст, но желаят да продължат, подават молба до директора на училището до 5 септември;

(4) При самостоятелна форма на обучение се прилага училищен учебен план за ДФО за избраната от ученика специалност.

(5) За ученици, на които е наложена санкция преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение се прилага училищен учебен план, по който ученикът е записан в дневна форма на обучение.

(6) В един ден може да се провеждат изпити по повече от един учебен предмет.

(7) Изпитите по учебните предмети от училищния учебен план са организирани в сесии, както следва:

- ✓ редовна – разделена на две части октомври-ноември и февруари-март;
- ✓ I поправителна – за XII клас е април-май; за VIII-XI клас е май-юни;
- ✓ II поправителна – август - септември;
- ✓ допълнителна поправителна – с разрешение на директора - септември;

(8) Условията и редът за организиране и провеждане на изпитите се определят със заповед на директора на училището.

(9) За лицата по ал. 2, т. 4 по решение на директора на училището се допуска обучение за завършване на два класа в една година. Лицата полагат изпити за следващия клас само ако успешно са положили всички изпити, предвидени за завършване на предходния клас.

(10) За учениците по ал. 2, т. 2 в съответствие с чл. 112, ал. 7 от ЗПУО експертната комисия към регионалното управление на образованието, в която се включва и представител на Агенцията за социално подпомагане осъществява контрол на всеки учебен срок.

(11) Учениците по ал. 2, т. 2, които не постигнат необходимите компетентности в съответния клас, продължават обучението си при спазване на изискванията на ЗПУО в друга форма на обучение, препоръчана от екипа за подкрепа за личностно развитие.

(12) Учениците по ал. 2, т. 2, които се обучават в самостоятелна форма на обучение до 5 септември на всяка година подават заявление до директора на училището за продължаване на своето обучение или отписване от обучение за съответната учебна година.

Раздел V

Учебно и неучебно време

Чл. 29. (1) Училищното образование се организира в учебни години.

(2) Учебната година включва учебни срокове, учебни седмици, учебни дни и учебни часове, както и ваканции – есенна, коледна, междусрочна, пролетна и лятна ваканция.

(3) Учебната година е с продължителност 12 месеца и започва на 15 септември. В случай че 15 септември е почивен ден, тя започва на първия следващ работен ден.

Чл. 30. (1) Учебната година включва два учебни срока.

(2) Продължителността на първия учебен срок е 18 учебни седмици.

(3) Продължителността на втория учебен срок се определя със заповед на министъра на образованието и науката по чл. 104, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО).

(4) Началото и края на ваканциите, неучебните дни и началото и края на втория учебен срок за учебната 2026-2027 година се определят със заповедта на министъра на образованието и науката-РД 09-3345/31.08.2026 г.

(5) Неучебното време включва:

Официални празници по чл 154, ал 1 от Кодекса на труда;

Ваканциите;

Неучебни дни при условията и реда по чл.105, ал1,2,3,4,и 5 от ЗПУО;

(6) График на учебното време за учебната 2026-2027 година за дневна форма на обучение:

Начало на учебната година – 15.09.2026 г.

Начало и край на ваканциите (с включени празнични и почивни дни) с изключение на лятната:

31.10.2026 г. – 02.11.2026 г. вкл. есенна
24.12.2026 г. – 03.01.2027 г. вкл. коледна
30.01.2027 г. – 02.02.2027 г. вкл. междусрочна
03.04.2027 г. – 11.04.2027 г. вкл. пролетна за I – XI клас
08.04.2027 г. – 11.04.2027 г. вкл. пролетна за XII клас

Начало на втория учебен срок:

03.02.2027 г. – I – XII клас

Неучебни дни:

05.05.2027 г. и 07.05.2027 г. – неучебни дни за I – XI клас
19.05.2027 г. – задължителен държавен зрелостен изпит по български език и литература
21.05.2027 г. – втори задължителен държавен зрелостен изпит и задължителен държавен изпит за придобиване на професионална квалификация
25.05.2027 г. – неучебен ден
18.06.2027 г. – изпит по български език и литература от националното външно оценяване в края на VII и по български език и литература с интегриране на други учебни предмети от националното външно оценяване в края на X клас
21.06. 2027 г. – изпит по математика от националното външно оценяване в края на VII и по математика с интегриране на други учебни предмети от националното външно оценяване в края на X клас.

Край на втория учебен срок:

13.05.2027 г. XII клас
02.06.2027 г. I – III клас
16.06.2027 г. IV – VI клас
02.07.2027 г. V – VI клас (за паралелки в спортни училища)
02.07.2027 г. VII – XI клас (в периода 05.07.2027 г. – 31.08.2027 г. + 2 седмици за производствена практика за учениците в паралелки с професионална подготовка в X и XI клас и + 4 седмици за практическо обучение в реална работна среда за учениците .

Чл. 31. (1) Учебната седмица е с продължителност 5 учебни дни и съвпада с работната седмица.

(2) В случай на разминаване на почивните дни през годината на основание чл. 154, ал. 2 от Кодекса на труда обявените почивни дни са неучебни за учениците, съответно обявените работни дни са учебни, освен когато учениците са във ваканция.

Чл. 32. (1) Учебният ден включва учебните часове и почивките между тях.

(2) Организацията на учебния ден е полудневна и започва от 08:00 часа и приключва не по-късно от 19:30 часа.

(3) Учебните часове започват и свършват по график, утвърден със заповед на директора на училището преди началото на учебната година.

(4) Продължителността на учебния час за всички видове подготовка е:

1. четиридесет и пет минути в това число и по учебна практика;

2. шестдесет минути – по производствена практика.

(5) Продължителността на учебния час по ал. 4, т. 1 се отнася и за часа на класа и за часа за организиране и провеждане на спортни дейности.

(6) След всеки учебен час се осигурява почивка на учениците.

1. Почивките между учебните часове в училището се определят от директора и са с продължителност от 10 минути. Директорът на училището осигурява за учениците поне една почивка от 20 минути след третия учебен час.

2. Дневното разписание – продължителността на учебните часове и почивки в ПГТТ „Атанас Димитров“ е:

1 -ви час 8.00- 8.45

2- ри час 8.55-9.40

3- ти час 9.50-10.35

4- ти час 10.55-11.40

5- ти час 11.50-12.35

6- ти час 12.45-13.30

7- ми час 13.40-14.25

(7) 1. При непредвидени и извънредни обстоятелства продължителността на всеки учебен час по ал. 4 може да бъде намалена до 20 минути от директора на училището със заповед.

2. В случаите по ал. 7, т. 1 директорът на училището уведомява началника на регионалното управление на образованието до края на учебния ден, за който се отнася намалението, и създава организация за уведомяване на родителите на учениците.

(8) Последователни учебни часове по учебна и производствена практика, но не повече от два последователни часа, може при необходимост да се организират без почивка между тях. Учебните часове се провеждат по график, утвърден със заповед на директора на училището.

(9) При определени обстоятелства със заповед на директора обучението може да се провежда дистанционно в електронна среда с продължителност на часовете и почивките, различни от посочените в ал. 4 и ал. 6.

Чл. 33. (1) Учебните часове от раздел А и Б от училищния учебен план се разпределят за всяка отделна паралелка за всеки учебен ден от учебната седмица в седмично разписание.

(2) Седмичното разписание се разработва в съответствие с изискванията на министъра на здравеопазването и се утвърждава със заповед от директора на училището не по-късно от 3 дни преди началото на всеки учебен срок.

(3) В седмичното разписание извън броя на задължителните учебни часове се включва и часа на класа.

(4) Учебният час за спортни дейности се включва в седмичните разписания извън броя на задължителните учебни часове съобразно организацията на учебния ден, паралелките или групите и спортната база в училището.

Чл. 34. (1) За определен учебен ден директорът на училището може със заповед да определи различно от утвърденото седмично разписание разпределение на учебните часове при:

1. разместване на часове за определени дни по указания на министъра на образованието и науката и/или началника на регионалното управление на образованието (РУО) във връзка с провеждане на национални и регионални външни оценявания;

2. разместване на часове във връзка с осигуряване на заместване на отсъстващи учители;

3. необходимост от провеждане на два последователни учебни часа по един и същ учебен предмет в рамките на учебния ден, които не са предвидени в седмичното разписание за провеждане на класни работи.

(2) В заповедта по ал. 1 задължително се описват обстоятелствата, наложили определянето на различно от седмичното разписание разпределение на учебните часове в учебния ден.

Чл. 35. (1) По време на учебната година учениците може организирано да посещават обществени, културни и научни институции и природни обекти в зависимост от темите в учебното съдържание, да участват в организирани прояви, изяви и мероприятия, както и в пътувания, които не са предмет на уреждане в наредбата по чл. 79, ал. 5 от Закона за туризма.

(2) За провеждане на организирано посещение учителят уведомява най-малко десет дни по-рано, с писмен доклад директора, като посочва целите и очакваните резултати. След приключване на посещението учителят представя отчет за изпълнение на целите. Провеждането на организираното посещение се контролира от директора.

(3) Участието в прояви, изяви и мероприятия, организирани от други институции и провеждани в населеното място на училището се разрешава от директора на училището по реда и начина определени по ал. 2.

(4) За организирани прояви, изяви и мероприятия извън населеното място на училището, които не са предмет на уреждане в наредбата по чл. 79, ал. 5 от Закона за туризма, се уведомява по електронната поща началника на регионалното управление на образованието в срок не по-късно от 3 дни преди пътуването.

(5) Организираната проява, изява или мероприятие по ал. 4 се провежда, ако не постъпи отрицателно мотивирано писмено становище от началника на регионалното управление на образованието.

(6) За всички дейности по организираното извеждане на учениците от населеното място на училището се изисква информирано съгласие на родителя. Информиранието съгласие се завежда с входящ номер и се съхранява от ръководителя на групата до приключване на мероприятието.

(7) За всяко организирано пътуване своевременно се уведомява и Районно управление на МВР – Нова Загора, като се посочва:

- ✓ брой на учениците и учителите, които ги придружават по време на пътуването;
- ✓ маршрут на пътуването;
- ✓ данни на водача на автобуса, фирма/туроператор и регистрационен номер на превозното средство;
- ✓ дата, час и място на отпътуване и връщане.

Чл. 36. (1) Екипът от учители, който ще ръководи ученици при организирано пътуване в страната и чужбина, е длъжен да се запознае подробно с нормативната уредба за ученическите пътувания.

(2) Условията и редът за извършване на детски и ученически туристически пътувания с обща цена в страната и в чужбина, инициирани от институциите в системата на предучилищното и училищното образование се осъществява съгласно НАРЕДБА за детските и ученическите туристически пътувания с обща цена, инициирани от институциите в системата на предучилищното и училищното образование, Обн. – ДВ, бр. 103 от 27.12.2016 г., в сила от 27.12.2016 г., приета с ПМС №365 от 21.12.2016 г.

Раздел VI

Организация на професионалното образование и обучение

Чл. 37. (1) Професионалната гимназия осъществява професионално образование и обучение с придобиване на втора и трета степен на професионална квалификация с продължителност, определена в рамковите програми по чл. 11 от ЗПОО. В тях се приемат ученици със завършено основно образование или с успешно завършен първи гимназиален етап. Професионалната подготовка осигурява постигането на държавния образователен стандарт за придобиването на квалификация по професия.

(2) Професионалната подготовка в училищното образование се осъществява в двата гимназиални етапа на средната степен на образование. Професионалната подготовка обхваща компетентности, необходими за:

1. придобиване на професионална квалификация по професия от Списъка на професиите за професионално образование и обучение;

2. Придобиване на правоспособност за определени професии, упражняването на които изисква такава, включително за регулирани професии.

(3) Професионалната подготовка за всяка професия е обща, отраслова, специфична и разширена.

(4) Професионалната подготовка за всяка професия включва теория и практика на професията.

Чл. 38. (1) Практическото обучение се провежда във:

1. учебно-производствена база на училището;

2. учебно-производствени бази на сродни училища или центрове за професионално обучение в Република България и в чужбина;

3. предприятия на юридически и физически лица;

(2) Местата за провеждане на практическото обучение по ал. 1 се обзавеждат съгласно държавните образователни стандарти за придобиване на квалификация по професии.

(3) В местата за провеждане на практическото обучение се осигуряват здравословни и безопасни условия за обучение и труд.

Чл. 39. (1) Практическото обучение се провежда като учебно-производствени и производствено-учебни дейности.

(2) За провеждане на практическото обучение в местата по чл. 40, ал. 1, т. 2, 3 и 4 училището сключва договори.

(3) Училището може да организира самостоятелно и/или кооперирано с юридически или физически лица производство на продукция и услуги, като се изпълняват държавните образователни стандарти за придобиване на квалификация по професии или документацията за професионално обучение на училището или на заявителя на професионалното обучение.

Чл. 40. (1) Производствената практика е задължителен елемент от учебния процес в Професионална гимназия по техника и технологии „Атанас Димитров“, независимо от времето на провеждането и до 30 юни или след 1 юли. Тя се организира и провежда по график, утвърден от директора на училището, в зависимост от конкретните условия и възможностите за организирането ѝ.

(2) Времето за провеждане на производствената практика е учебно време, тя е задължителна за всички ученици от всички форми на обучение.

(3) Производствената практика се провежда по учебни програми, съобразени с конкретните условия, утвърдени от директора на училището. В учебната програма се описват критериите за оценяване.

(4) Директорът със заповед определя реда и условията за провеждане на производствената практика за учениците, които не са я провели в редовния график.

(5) Учителят, на когото са възложени часовете за производствена практика, отразява отсъствията на ученика в дневника на класа.

(6) По време на производствената практика ученикът води дневник, в който отразява дейността си по дни, дневникът се заверява от отговорното лице за провеждане на производствената практика в предприятието/фирмата и от учителя, на който е възложена производствената практика.

(7) Производствената практика се оценява с цифрова оценка, която се нанася в дневника на класа и в личното образователно дело на ученика.

Чл. 41. (1) Професионалната гимназия може да организира обучение и на лица, навършили 16 години, по програмите по чл. 12 на ЗПОО и при условията и по реда на ЗПОО.

(2) Организационната форма за програмите А, Б, Г, Д и Е за лица, навършили 16 години, е квалификационен курс.

(3) Професионалното обучение на лица, навършили 16 години, в професионалната гимназия се осигурява финансово от обучаемия или друг възложител на обучението.

(4) Организацията, провеждането, материалното и финансовото осигуряване на професионалното обучение се уреждат с договор между директора на училището и възложителя на обучението.

Раздел VII

Оценяване на резултатите от обучението на учениците

Чл. 42. (1) Организацията на оценяването в училищното обучение и организацията на изпитите за придобиване на професионална квалификация се определя от Наредба №11 от 2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

Чл. 43. (1) Оценяването се осъществява:

1. в процеса на училищното обучение;
2. в края на клас или етап от степен на образование;
3. при завършване на степен на образование.

(2) В зависимост от оценяващия оценяването може да е:

1. вътрешно – когато оценката се поставя от обучаващия учител;
2. външно – когато оценката се поставя от комисия или от лице, различно от обучаващия учител.

(3) В зависимост от обхвата си оценяването може да е:

1. национално – обхваща ученици от един клас в цялата страна;
2. регионално – обхваща ученици от един клас в рамките на една или няколко области;
3. училищно – обхваща ученици от един клас в рамките на отделно училище.

(4) В зависимост от организацията може да е:

1. групово – обхваща част или всички ученици от една или повече паралелки;
2. индивидуално – за отделен ученик.

Чл. 44. (1) Оценяването се извършва чрез текущи изпитвания и изпити.

(2) Текущите изпитвания се осъществяват в процеса на училищното обучение.

(3) Изпитите в процеса на училищното обучение са:

1. приравнителни;
2. за определяне на срочна или на годишна оценка по учебен предмет или модул;
3. за промяна на оценката.

(4) Изпитите при завършване на клас, етап и/или степен на образование са:

1. изпити за установяване на постигнатите резултати от обучението и съответствието им с компетентностите, определени в учебната програма по учебен предмет за определен клас;
2. изпити за установяване на постигнатите резултати от обучението и съответствието им с компетентностите, определени в държавния образователен стандарт за общообразователна подготовка за определен етап от степента на образование;

3. държавни зрелостни изпити за придобиване на средно образование;
4. държавен изпит за придобиване на степен на професионална квалификация;
5. изпити за придобиване на професионална квалификация по част от професия.

Чл. 45. (1) Въз основа на установените резултати от изпитванията и изпитите се поставя оценка.

(2) Оценката е показател за степента, в която са постигнати компетентностите, определени в държавния образователен стандарт за общообразователна подготовка, в държавния образователен стандарт за придобиване на квалификация по професия и/или в учебната програма по съответния учебен предмет или модул за съответния клас.

(3) В зависимост от функцията си поставената оценка може да бъде:

1. текуща оценка – установява степента на постигане на конкретните учебни цели и осигурява текуща информация за резултатите от обучението на ученика;

2. срочна оценка – установява степента на постигане на учебните цели в края на учебния срок и има обобщаващ характер за резултатите от обучението на ученика по учебния предмет и/или модул през съответния срок;

3. годишна оценка – установява степента на постигане на учебните цели в края на учебната година и има обобщаващ характер за резултатите от обучението на ученика по учебния предмет и/или модул през годината;

4. окончателна оценка – установява степента на постигане на резултатите от обучението в края на етап, формира се само в края на първия и на втория гимназиален етап на средното образование и има обобщаващ характер за резултатите от обучението на ученика по даден учебен предмет и/или модул през съответния етап.

(4) Текущата, срочната и годишната оценка, както и оценката, която се поставя след полагане на изпит, в случаите, когато тя не е слаб (2), не може да се променя.

Чл. 46. (1) Оценката съдържа качествен и количествен показател. Оценките, които може да се поставят, са: Отличен (6), Много добър (5), Добър (4), Среден (3), Слаб (2).

(2) Качественият показател, който определя степента на постигане на очакваните резултати от обучението, е:

1. Отличен – ученикът постига напълно очакваните резултати от учебните програми; в знанията и уменията няма пропуски; усвоени са всички нови понятия и ученикът ги използва правилно; притежава необходимите компетентности и може да ги прилага самостоятелно при решаване на учебни задачи в различни ситуации; действията му са целенасочени и водят до краен резултат;

2. Много добър – ученикът постига с малки изключения очакваните резултати от учебните програми; показва незначителни пропуски в знанията и уменията си; усвоил е новите понятия и като цяло ги използва правилно; доказва придобитите компетентности при изпълняване на учебни задачи в познати ситуации, а нерядко – и в ситуации, които не са изучавани в клас, макар това да става с известна неувереност; действията му са целенасочени и водят до краен резултат, който извън рамките на изучените ситуации може да не е съвсем точен;

3. Добър – ученикът постига преобладаващата част от очакваните резултати от учебните програми; показва придобитите знания и умения с малки пропуски и успешно се справя в познати ситуации, но се нуждае от помощ при прилагането им в непознати ситуации; усвоена е преобладаващата част от новите знания; действията му съдържат неточности, но в рамките на изученото водят до краен резултат;

4. Среден – ученикът постига само отделни очаквани резултати от учебните програми; в знанията и в уменията си той има сериозни пропуски; усвоени са само някои от новите понятия; притежава малка част от компетентностите, определени като очаквани резултати в учебната програма, и ги прилага в ограничен кръг алгоритмизирани и изучавани в клас ситуации с пропуски и грешки; действията му съдържат недостатъци и рядко водят до краен резултат;

5. Слаб – ученикът не постига очакваните резултати от учебните програми, заложили като прагова стойност за успешност и зададени чрез степента на позитивен измерител „Среден“.

(3) В случаите, когато количественият показател не се определя като цяло число, качественият показател се определя, както следва:

1. за количествен показател от 2,00 до 2,99 се определя качествен показател „Слаб“;
2. за количествен показател от 3,00 до 3,49 се определя качествен показател „Среден“;
3. за количествен показател от 3,50 до 4,49 се определя качествен показател „Добър“;
4. за количествен показател от 4,50 до 5,49 се определя качествен показател „Много добър“;
5. за количествен показател от 5,50 до 6,00 се определя качествен показател „Отличен“.

(4) Когато се използват други количествени показатели, те се приравняват към оценките по ал. 1.

(5) Оценките от националното външно оценяване в края на X клас се изразяват само с количествени показатели – в брой точки, без да се приравняват към оценките по ал. 1.

(6) Когато за приемане на места, определени с държавния или с допълнителния план-прием, се налага превръщане в точки на оценките от документите за завършен етап или за завършена основна степен на образование, се прилага следната скала:

1. Отличен 6 се приравнява на 50 точки;
2. Отличен 5,67 се приравнява на 47 точки;
3. Отличен 5,50 се приравнява на 44 точки;
4. Много добър 5,33 се приравнява на 41 точки;
5. Много добър 5 се приравнява на 39 точки;
6. Много добър 4,67 се приравнява на 36 точки;
7. Много добър 4,50 се приравнява на 32 точки;
8. Добър 4,33 се приравнява на 29 точки;
9. Добър 4 се приравнява на 26 точки;
10. Добър 3,67 се приравнява на 23 точки;
11. Добър 3,50 се приравнява на 20 точки;
12. Среден 3,33 се приравнява на 17 точки;
13. Среден 3 се приравнява на 15 точки;

Чл. 47. (1) Оценяването в процеса на училищното обучение има за цел установяване на постигнатите резултати от обучението и напредъка на учениците по учебен предмет или модул от общообразователната, разширената, профилираната, специализираната и професионалната подготовка.

(2) Степента на постигане на резултатите в процеса на училищното обучение се изразява чрез поставяне на текущи, срочни и годишни оценки.

(3) Срочна оценка не се формира без наличието на минималния брой текущи изпитвания поради отсъствие на ученика в повече от 25 % от часовете по учебния предмет в съответния вид училищна подготовка. В този случай ученикът полага изпит за определяне на срочна оценка по чл. 7, ал. 3, т. 2. от Наредба за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

(4) При завършване на етап от средната степен на образование се формират и окончателни оценки по учебните предмети.

(5) Изпитните материали и конкретните правила за оценяване за текущите изпитвания се подготвят от преподаващия учител с цел установяване на постигнатите резултати, определени с учебната програма и отнесени към отделна тема или комплекс от теми.

(6) Изпитните материали и конкретните правила за оценяване на изпитите се изготвят с цел установяване на постигнатите резултати, определени с учебната програма по учебния предмет за определен клас, и се утвърждават от директора на училището.

(7) Срочната оценка се формира не по-рано от една учебна седмица и не по-късно от два учебни дни преди приключване на съответния учебен срок.

(8) По производствена практика се формира само годишна оценка въз основа на цялостното представяне на ученика в учебния процес и поне две текущи изпитвания.

Чл. 48. (1) Текущите изпитвания се осъществяват ритмично и системно през първия и през втория учебен срок.

(2) В триседмичен срок от началото на учебната година чрез текущо изпитване се установява входното равнище на учениците по учебни предмети, които са изучавали през предходната учебна година в задължителните учебни часове.

(3) Текущото изпитване по ал. 2 е писмено, с изключение на учебния предмет физическо възпитание и спорт и е върху учебно съдържание от последната година, в която съответният учебен предмет е изучаван. То има диагностична функция с цел установяване на степента на усвояване на основни понятия, факти и закономерности и на придобитите компетентности, които ще се надграждат през учебната година, както и идентифициране на дефицитите и предприемане на мерки за преодоляването им.

(4) Текущото изпитване за установяване на входното равнище по учебния предмет физическо възпитание и спорт се осъществява чрез практически изпитвания.

Чл. 49. (1) Освен ако в съответната програма не е определено друго, минималният задължителен брой текущи изпитвания по учебен предмет за всеки учебен срок е:

1. две текущи изпитвания по учебни предмети, изучавани по училищен учебен план с до два учебни часа включително седмично;

2. три текущи изпитвания по учебни предмети, изучавани по училищен учебен план над два часа седмично;

(2) В минималния задължителен брой текущи изпитвания по ал. 1 се включва текущото изпитване по чл. 11, ал. 2 от Наредба 11/2016 г. (входното равнище).

Чл. 49а. За усвояване и затвърдяване на нови знания и за усъвършенстване на практически значими умения преподаващият учител може да поставя на учениците задачи за самостоятелно писмено изпълнение извън учебния час, като обемът им се определя в зависимост от урочните цели и възрастовите особености на учениците.

(1) В зависимост от обхвата поставените задачи за самостоятелно писмено изпълнение може да са за цялата паралелка, за отделна група ученици от паралелката или за отделен ученик.

(2) За целите на проектно-базираното обучение на учениците може да се възлагат изследователски задачи с по-продължителен срок за самостоятелно изпълнение или за работа в екип.

(3) Когато изпълнението на задачите по ал. 1 или по ал. 3 се проверява чрез индивидуално или групово изпитване, се поставя текуща оценка индивидуално за всеки ученик.

Чл. 50. (1) Според формата текущите изпитвания са устни, писмени и практически, а според обхвата – индивидуални и групови.

(2) След установяване на постигнатите резултати при текущите изпитвания на учениците се поставят текущи оценки.

(3) При текущите устни и практически изпитвания оценяващият е длъжен да аргументира устно оценката си пред ученика, а при текущите писмени изпитвания – писмено с изключение на случаите, когато текущото писмено изпитване е под формата на тест с избираеми отговори.

(4) Когато текущите изпитвания се осъществяват въз основа на проект, представянето на проекта може да е в устна, в писмена и/или в практическа форма.

Чл. 51. (1) При индивидуалните устни изпитвания ученикът дава устни решения и отговори на индивидуално поставени задачи или въпроси.

(2) При индивидуалните писмени изпитвания ученикът дава писмени решения и отговори на индивидуално поставени задачи или въпроси. Индивидуалните писмени изпитвания се извършват за не повече от един учебен час.

(3) При индивидуалните практически изпитвания ученикът изпълнява практически дейности, определени в индивидуално поставено практическо задание.

Чл. 52. (1) При груповите устни изпитвания всеки ученик дава индивидуални устни решения и отговори на групово поставени задачи или въпроси.

(2) При груповите писмени изпитвания всеки ученик дава индивидуални писмени

решения и отговори на групово поставени задачи или въпроси.

(3) При груповите практически изпитвания всеки ученик изпълнява индивидуално или в екип практически дейности, определени в групово поставено практическо задание.

(4) При груповите изпитвания се поставя текуща оценка индивидуално за всеки ученик.

Чл. 53. (1) Контролната работа е групово писмено изпитване, при което се оценяват постигнатите резултати от учениците след приключване на обучението по определена част (раздел) от учебното съдържание по учебния предмет.

(2) Контролната работа се провежда за не повече от един учебен час.

Чл. 54. (1) Класната работа е групово писмено изпитване, при което се оценяват постигнатите резултати от учениците по учебния предмет в края на учебния срок.

(2) Класната работа се провежда по:

1. Български език и литература и по Математика

2. чужди езици

(3) Класната работа по Математика при обучение за придобиване на общообразователна подготовка се провежда за един учебен час.

(4) Класната работа по Български език и литература и по чужд език при обучение за придобиване на общообразователна и обща професионална подготовка се провежда в два слети учебни часа.

Чл. 55. (1) Контролните и класните работи се коригират и рецензират от преподаващия учител и се връщат на учениците за запознаване с резултатите.

(2) Оценяващият анализира и обобщава резултатите от контролните и класните работи, като в срок до две седмици след провеждането им уведомява учениците за направените изводи.

(3) Контролните и класните работи се съхраняват от учителя до края на учебната година.

Чл. 56. (1) Контролните и класните работи се провеждат по график при спазване на следните изисквания:

1. за една и съща паралелка не може да се провежда повече от една класна или една контролна работа в един и същи учебен ден;

2. за една и съща паралелка в една учебна седмица не могат да се провеждат повече от две класни и/или контролни работи;

3. не се провеждат класни работи в последната седмица от учебния срок.

(2) Графикът по ал. 1 се изготвя по предложение на учителите по съответния учебен предмет, утвърждава се от директора на училището до две седмици след началото на всеки учебен срок и се поставя на общодостъпно място в училището.

(3) За графика по ал. 1 учителите по съответния предмет информират учениците, а класните ръководители - родителите (настойниците, попечителите, представителите на неспридружените малолетни и непълнолетни лица, търсещи или получили международна закрила).

Чл. 57. (1) Изпитните материали за писмените текущи изпитвания, в т.ч. и за класните и контролните работи, са ориентирани към установяване на постигнатите компетентности като очаквани резултати от обучението, определени с учебната програма по учебния предмет или модул за съответния клас, и включват задачи от различен вид и на различни познавателни равнища, балансирани с оглед на целта на изпитването.

(2) За извършване на практически изпитвания по учебна програма или производствена практика, с които се проверяват практическите умения на учениците, се разработват индивидуални и/или групови практически задания и се осигуряват работни места за всеки ученик със съответната техническа и технологична документация, техника, инструменти, уреди и материали, гарантиращи изпълнението на практическото задание и безопасната работа на учениците.

(3) В индивидуалните и/или в груповите практически задания, както и при работа по проекти и лабораторни упражнения се формулират критерии за оценяване в съответствие с утвърдени такива в националните изпитни програми за придобиване на степен на

професионална квалификация.

Чл. 58. (1) Срочната оценка се формира от учителя, като се отчитат компетентностите на ученика върху учебното съдържание по съответния учебен предмет, изучаван през учебния срок за придобиване на общообразователната, отрасловата, специфичната и разширената професионална подготовка, и при вземане предвид на текущите оценки.

(2) Срочна оценка не се формира без наличието на минималния брой текущи изпитвания по чл. 49, ал. 1 поради отсъствие на ученика в повече от 25 % от часовете по учебния предмет в съответния вид училищна подготовка. В този случай ученикът полага изпит за определяне на срочна оценка по чл. 44, ал. 3, т. 2.

(3) В случаите по ал. 2, когато ученикът не се яви на определената дата за полагане на изпита за определяне на срочна оценка, се определя втора дата за полагането му, която не може да бъде по-късно от две седмици след приключване на учебния срок. Когато ученикът не се яви и на втората дата за полагане на изпита за определяне на срочна оценка, срочна оценка по учебния предмет не се поставя, а ученикът полага изпит за определяне на годишна оценка по съответния учебен предмет.

(4) В случаите, когато пътуващи от други населени места ученици осъществяват консултации по теми и раздели от учебното съдържание на съответния предмет, отразени надлежно (с дата, тема и име на ученика) в електронния дневник не полагат изпити за формиране на срочна/годишна оценка. Консултациите следва да бъдат регулярно взети през времето на учебния срок за който се отнася оценяването.

(5) Не се оформя срочна оценка по учебния предмет Физическо възпитание и спорт за ученици, освободени по здравословни причини от изучаването му, ако продължителността на освобождаването не позволява осъществяването на минималния задължителен брой текущи изпитвания по чл. 49, ал. 1. В този случай срещу учебния предмет в училищната документация се записва „освободен“.

(6) Срочната оценка се формира не по-рано от една учебна седмица и не по-късно от два учебни дни преди приключване на съответния учебен срок.

(7) Срочна оценка за учебните модули по професионална подготовка се формира само когато обучението по тези модули приключва в края на учебния срок.

(8) С решение на Педагогическия съвет срокът за определяне на срочната оценка по ал. 6 може да се удължи, но с не повече от един месец за ученик, който няма минималния брой текущи изпитвания по чл. 49, ал. 1 и е допуснал отсъствия поради продължителни здравословни проблеми, удостоверени с медицински документ, в повече от 25 % от часовете по учебния предмет в съответния вид подготовка.

Чл. 59. (1) Годишната оценка се оформя от учителя по съответния учебен предмет, като се отчитат постигнатите компетентности на ученика върху учебното съдържание, изучавано през учебната година за придобиване на общообразователната, отрасловата, специфичната и разширената професионална подготовка, и при взимане предвид на срочните оценки.

(2) За учебен предмет, който по училищен учебен план се изучава само през един от сроковете, се формира годишна оценка въз основа на съответната срочна оценка.

(3) По производствена практика се формира само годишна оценка въз основа на цялостното представяне на ученика в учебния процес и поне две текущи изпитвания. Поставя се от учителя-ръководител.

(4) За резултатите от обучението от VIII до XII клас по всеки учебен предмет се формира годишна оценка с качествен и количествен показател.

(5) Не се поставя годишна оценка по учебния предмет Физическо възпитание и спорт за ученици, освободени по здравословни причини от изучаването му през двата учебни срока. В този случай срещу учебния предмет в училищната документация се записва „освободен“.

(6) Годишната оценка по учебния предмет Физическо възпитание и спорт за ученици, освободени по здравословни причини от изучаването му през един учебен срок, е срочната оценка за учебния срок, през който учебният предмет е изучаван.

Чл. 60. (1) Срочната и годишната оценка се формират в съответствие с определеното в учебната програма съотношение между текущите оценки от устните, писмените и практическите изпитвания, в т.ч. и от класните и/или контролните работи, и участието на ученика в учебния процес (работа в час, изпълнение на домашни работи, изпълнение на практически задачи, работа по проекти).

(2) Срочните и годишните оценки на учениците от VIII до XII клас се формират с точност до цяло число.

Чл. 61. (1) Учителят лично вписва поставените от него оценки в електронния дневник.

(2) Сроковете за вписване на оценките в документацията по ал. 1 са:

1. в деня на изпитването – за текущите оценки от устните и от практическите изпитвания;

2. до две седмици след провеждане на изпитването – за текущите оценки от писмените изпитвания като при нанасянето в електронния дневник се избира датата на която е проведено изпитването;

3. в деня на оформянето им – за срочните и за годишните оценки.

Чл. 62. (1) Окончателната оценка се поставя при:

1. завършване на първи гимназиален етап на средното образование;

2. завършване на втори гимназиален етап на средното образование.

(2) Окончателните оценки по ал. 1 може да се променят само по реда на изпитите за промяна на окончателната оценка.

(3) Окончателните оценки се записват в съответните документи за завършен етап, за придобита степен на образование и/или квалификация по професия.

Чл. 63. (1) Окончателните оценки по всеки учебен предмет при завършване на първия гимназиален етап на средното образование се формират с точност до 0,01 като средноаритметични от годишните оценки по учебен предмет, изучаван в класовете от първия гимназиален етап в задължителните и в избираемите учебни часове по учебен предмет от специализираната подготовка.

(2) Окончателните оценки при завършване на първия гимназиален етап на средното образование по всеки предмет, който се изучава само в един клас от първия гимназиален етап, са годишните оценки за съответния клас.

(3) Не се формира окончателна оценка по учебния предмет Физическо възпитание и спорт в случаите, когато ученикът е освободен във всички класове на първия гимназиален етап и не е формирана годишна оценка за нито един от класовете на етапа, а в задължителната училищна документация се записва „освободен“.

(4) В случаите, когато не е формирана годишна оценка за един или повече класове на първия гимназиален етап, окончателната оценка по учебния предмет Физическо възпитание и спорт:

1. е едногодишна оценка по учебния предмет – когато предметът е изучаван само в един от класовете на етапа;

2. се формира с точност до 0,01 като средноаритметична от оформените годишни оценки по учебния предмет за класовете, в който той е изучаван.

(5) Окончателните оценки по ал. 1 се вписват в удостоверението за първи гимназиален етап. В дипломата за средно образование задължително се вписва номерът на удостоверението.

Чл. 64. (1) Окончателните оценки по всеки учебен предмет при завършване на средно образование се формират с точност до 0,01 като средноаритметични от годишните оценки по учебния предмет, изучаван във втория гимназиален етап в задължителните и в избираемите учебни часове учебен предмет от професионалната подготовка.

(2) Окончателните оценки при завършване на средно образование по учебните предмети, които се изучават само в един клас от втория гимназиален етап, са годишните оценки за съответния клас.

(3) Не се формира окончателна оценка по учебния предмет Физическо възпитание и спорт, когато ученикът е освободен и през двата срока на всички класове от втория

гимназиален етап и не е формирана годишна оценка за нито един от класовете на етапа, а в задължителната училищна документация се записва „освободен“.

(4) В случаите, когато не е формирана годишна оценка за един или повече класове на гимназиалния етап, окончателната оценка по учебния предмет Физическо възпитание и спорт:

1. е годишната оценка по учебния предмет – когато предметът е изучаван само в един от класовете на етапа;

2. се формира с точност до 0,01 като средноаритметична от оформените годишни оценки по учебния предмет за класовете, в които той е изучаван.

(5) Наред с окончателните оценки по ал. 1 в дипломата за средно образование се вписват в точки и в оценки и резултатите от успешно положените държавни зрелостни изпити по чл. 134 и 135 от ЗПУО.

(6) Резултатите от държавните зрелостни изпити по ал. 5 по желание на зрелостника може да се трансформират в оценки по скалата за оценяване, определена в European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS), и да се запишат в европейското приложение към дипломата за средно образование.

(7) В случаите по ал. 6 резултатите от държавните зрелостни изпити се трансформират по ECTS скала за оценяване, както следва:

1. оценка А се поставя при резултат Отличен 6,00;
2. оценка В се поставя при резултат Отличен 5,50 – 5,99;
3. оценка С се поставя при резултат Много добър 4,50 – 5,49;
4. оценка D се поставя при резултат Добър 3,50 – 4,49;
5. оценка Е се поставя при резултат Среден 3,00 – 3,49.

Чл. 65. Общият успех в дипломата за средно образование се формира като средноаритметична оценка с точност до 0,01 от средноаритметичните оценки, вписани като окончателни оценки по учебните предмети, изучавани в задължителните часове, и от средноаритметичните оценки, вписани като окончателни оценки по учебните предмети, изучавани в избираемите часове.

Чл. 66. (1) Приравнителните изпити се провеждат:

1. при преместване на ученик от VIII до XII клас включително в паралелка на същото или в друго училище, ако училищният учебен план за съответната паралелка на приемащото училище и на училището, от което ученикът се премества, са разработени въз основа на различни рамкови или типови учебни планове; в тези случаи приравнителни изпити се полагат по учебните предмети от общообразователната подготовка, по задължителните модули от профилиращите учебни предмети и/или по учебните предмети от професионалната подготовка, които не са изучавани в паралелката, от която идва ученикът;

2. при приемането на ученик от обединено училище на места, определени с допълнителния държавен план-прием в XI клас, когато училищният учебен план на приемащото училище и на училището, в което ученикът е обучаван в първи гимназиален етап, са разработени въз основа на различни рамкови или типови учебни планове; в тези случаи приравнителните изпити се полагат по учебните предмети от общообразователната и/или професионалната подготовка, които не са изучавани в паралелката, от която идва ученикът;

3. за лице, прекъснало обучението си, което желае да го продължи и да възстанови статута си на ученик, ако действащият рамков учебен план, въз основа на който е разработен съответният училищен учебен план, е различен от рамковия или типовия учебен план, въз основа на който е разработен училищният учебен план, по който лицето е започнало обучението си в съответната степен;

4. за ученик, завършил определен период или клас от училищното обучение, етап от степен на образование или придобил основно образование или професионална квалификация в училище на чужда държава, в процеса на признаването на което при съпоставка с действащия към момента рамков учебен план, въз основа на който е разработен училищният учебен план, е констатирано различие в изучаваните от ученика

учебни предмети/модули; разпоредбата се прилага и при завършен период, клас или етап на образование в системата на Европейските училища.

(2) Приравнителни изпити, в резултат на които се поставя годишна оценка, се провеждат в съответствие с учебната програма по определен учебен предмет за съответния клас.

(3) В случаите, когато учениците се преместват или включват в училищното обучение преди приключване на учебния процес за съответната година, се провеждат изпити по реда на приравнителните изпити по ал. 1 и 2, в резултат на които се формира срочна оценка, като те се провеждат в съответствие с частта от учебната програма за съответния срок.

Чл. 67. Изпитите за промяна на оценката по учебен предмет са:

1. поправителни изпити;
2. изпити за промяна на годишна оценка – за XI клас и за XII клас;
3. изпити за промяна на окончателната оценка при завършване на първи и на втори гимназиален етап на средното образование.

Чл. 68. (1) Поправителни изпити се полагат от ученици, когато годишната им оценка е „Слаб (2)“ по някой от учебните предмети, изучавани в задължителните или избираемите учебни часове.

(2) Поправителните изпити се полагат върху учебното съдържание, включено в учебната програма по съответния учебен предмет за съответния клас и за съответния вид подготовка.

(3) Поправителните изпити се организират в редовни и в допълнителни сесии.

(4) Редовните поправителни сесии са две и се провеждат до две седмици след приключване на учебните занятия и до две седмици преди началото на учебната година по ред, определен със заповед на директора на училището.

(5) Редовните поправителни сесии за учениците от XII клас са две и се провеждат до две седмици след приключване на учебните занятия и до един месец преди началото на учебната година по ред, определен със заповед на директора на училището.

(6) Учениците, които по здравословни причини, удостоверени с медицински документ, не са се явили на поправителни изпити на редовните сесии, могат да се явят на допълнителна поправителна сесия по ред, определен със заповед на директора на училището, но не по-късно от 10 октомври.

(7) Учениците от XII клас, които имат оценка „Слаб (2)“ по учебни предмети, изучавани в задължителните или в избираемите учебни часове на редовните поправителни сесии и/или на допълнителната поправителна сесия по ал. 6 или не са се явили на поправителни изпити, могат да се явяват на поправителни изпити и на допълнителна януарска поправителна сесия по ред, определен със заповед на директора на училището.

Чл. 69. (1) Изпитите за промяна на годишна оценка се провеждат след приключване на учебните занятия съответно за XI клас или за XII клас.

(2) Изпитът за промяна на годишната оценка по учебен предмет се полага върху учебното съдържание, включено в учебната програма по съответния учебен предмет за съответния клас.

(3) За полагането на изпит за промяна на годишната оценка ученикът подава заявление до директора на училището, с което се отказва от годишната си оценка, формирана по реда на чл. 59.

(4) Учениците имат право еднократно да се явят на изпит за промяна на годишна оценка по ал. 1.

(5) Изключение по ал. 4 се допуска за ученик от XII клас, който има годишна оценка „Слаб (2)“ по един или по няколко учебни предмета – може да се явява на изпити за промяна на оценката без ограничения на броя изпитни сесии.

(6) Всеки ученик има право да положи изпит за промяна на годишна оценка по не повече от три учебни предмета общо, изучавани в задължителните и/или в избираемите учебни часове.

Чл. 70. (1) Изпитите за промяна на окончателната оценка при завършване на първия или втория гимназиален етап се провеждат след приключване на учебните занятия съответно за X клас или за XII клас.

(2) Изпитът за промяна на окончателната оценка по учебен предмет се полага върху учебното съдържание, включено в учебните програми по съответния учебен предмет за съответните класове от етапа.

(3) За полагането на изпит за промяна на окончателната оценка ученикът подава заявление до директора на училището, с което се отказва от окончателната си оценка, формирана по реда на чл. 64 и чл. 65.

(4) Учениците имат право еднократно да се явят на изпит за промяна на окончателната оценка.

(5) Всеки ученик има право да положи изпит за промяна на окончателната оценка по не повече от три учебни предмета общо, изучавани в задължителните и/или в избираемите учебни часове.

(6) За промяната на окончателната оценка по учебен предмет, който се изучава само в един клас от първия или съответно втория гимназиален етап, се допуска само изпит за промяна на годишната оценка. Окончателните оценки при завършване на първия гимназиален етап на средното образование по всеки учебен предмет, който се изучава само в един клас от първия гимназиален етап, са годишните оценки за съответния клас.

Чл. 71. (1) Изпити за определяне на срочна оценка по учебен предмет се полагат от учениците, обучавани в дневна форма, чиито отсъствия надхвърлят 25 % от учебните часове по отделен предмет, предвидени по училищния учебен план за съответната паралелка през учебния срок, което не позволява да бъде формирана срочна оценка поради невъзможност да бъде осъществен минималният брой текущи изпитвания по чл. 49, ал. 1 при спазване на принципа за ритмичност по чл. 48, ал. 1.

(2) Изпитът за определяне на срочна оценка се полага върху учебното съдържание, включено в учебната програма по съответния учебен предмет, изучавано през съответния учебен срок и за съответния вид подготовка.

Чл. 72. (1) Изпити за определяне на годишна оценка по учебен предмет се полагат присъствено в училище от:

1. учениците, обучавани в самостоятелна форма на обучение;
2. учениците, обучавани в индивидуална форма на обучение, които след началото на втория учебен срок се преместват от дневна форма на обучение, при която не се прилага текущо оценяване, или започват обучението си в системата на предучилищното и училищното образование;

(2) Изпитът за определяне на годишна оценка се полага върху учебното съдържание, включено в учебната програма по съответния учебен предмет за съответния клас и за съответния вид подготовка.

Чл. 73. (1) Получената оценка на изпит по чл. 69 - 72 не може да се променя.

(2) Когато получената оценка на изпит по чл. 72 е „Слаб (2)“, ученикът се явява на поправителен изпит по реда на чл. 68.

(3) Ученици, които се обучават в индивидуална или самостоятелна форма при повтаряне на класа се явяват на изпити само по учебните предмети, по които имат оценка Слаб 2 или не са се явили на поправителните изпити.

(4) Учениците от последния гимназиален клас, които имат оценка Слаб 2 по учебни предмети от задължителната и задължително избираема подготовка не повтарят клас. Те могат да се явят на поправителни изпити в редовните поправителни сесии.

Чл. 74. (1) Изпитите в процеса на обучение се провеждат от:

1. училищна комисия по организирането на изпита;
2. училищна комисия по оценяването.

(2) В състава на комисията по ал. 1, т. 1 не може да се определят лица, които заемат учителска длъжност по учебния предмет, по който се провежда изпитът.

(3) В състава на комисията по ал. 1, т. 2 се определят лица, които заемат учителска длъжност по същия или по друг учебен предмет и имат придобита квалификация по

учебния предмет, по който се провежда изпитът, в същото или в друго училище. В случай че училището не може да осигури такива лица, в състава на комисията може да се определят учители от друго учебно заведение или преподаватели от висши училища, които имат завършено висше образование по специалност от професионално направление съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, приет с Постановление № 125 на Министерския съвет от 2002 г. (ДВ, бр. 64 от 2002 г.), съответстващо на учебния предмет, по който се провежда изпитът или от Списък на професиите за професионално образование и обучение - СППОО 2024г

(4) Комисиите по ал. 1, т. 2 се състоят най-малко от двама членове, единият от които е председател.

(5) За провеждане на изпитите за промяна на оценката директорът на училището издава заповед за определяне на комисиите по ал. 2.

(6) В заповедта по ал. 5 за всеки изпит се определят датата на провеждане, началният час, съставът на всяка комисия, срокът за изготвяне на изпитните материали, времето и мястото за проверка на изпитните работи, срокът и мястото за оповестяване на резултатите от изпита.

(7) Съобщение за датата, мястото и началния час на изпита, както и за срока и мястото за оповестяване на резултатите, се публикува на интернет страницата на училището и се поставя на общодостъпно място в училището най-късно до три дни преди датата за провеждане на изпита.

Чл. 75. (1) Според формата си изпитите в процеса на училищното обучение са:

1. писмени;
2. практически;
3. комбинация от писмена и устна част;
4. комбинация от писмена и практическа част.

(2) Изпитите в процеса на училищното обучение са писмени.

(3) Изпитите в процеса на училищното обучение са практически по учебните предмети:

1. Физическо възпитание и спорт;
2. учебна, лабораторна и производствена практика;
3. техническо чертане и други учебни предмети от професионалната подготовка, по които текущите изпитвания са практически.

(4) Изпитите в процеса на училищното обучение са комбинация от писмена и устна част по учебните предмети чужди езици.

(5) Изпитите в процеса на обучение са комбинация от писмена и практическа част по учебните предмети Музика, Изобразително изкуство и Информатика и информационни технологии.

(6) Продължителността на изпитите в процеса на училищното обучение за класовете от двата гимназиални етапа на средната степен на образование е:

- 1) три астрономически часа – в случаите, когато изпитът е писмен;
- 2) три астрономически часа, от които до 30 минути – за устната част в случаите, когато изпитът е комбинация от писмена и устна част;
- 3) до пет астрономически часа – в случаите, когато изпитът е практически;
- 4) три астрономически часа, от които до 60 минути - за писмената част в случаите, когато изпитът включва писмена и практическа част.

Чл. 76. (1) Оценката от изпитите в процеса на училищното обучение се формира като средноаритметична от оценките на членовете на училищната комисия по оценяването с точност до:

1. единица – за приравнителните изпити, в резултат на които се поставя годишна оценка, за изпитите за промяна на годишната оценка, за изпитите за определяне на срочна или на годишна оценка;
2. 0,01 – за приравнителните изпити, в резултат на които се поставя оценка за етап от степента на образование, за изпитите за промяна на окончателната оценка и за

изпитите за определяне на окончателната оценка.

(2) Оценката от изпитите в процеса на училищното обучение, които се провеждат като комбинация от писмена и устна част или от писмена и практическа част, е средноаритметична от оценките, поставени за всяка част, с точност, която се определя по реда на ал. 1.

(3) Оценката от изпитите в процеса на обучение, които се провеждат като комбинация от писмена и устна част или от писмена и практическа част е „Слаб (2)“, когато някоя от оценките по отделните части е „Слаб (2)“. В тези случаи поправителният изпит се полага и в двете части, с което се отказва от годишната си оценка, формирана по реда на чл. 23.

Чл. 77. (1) Отстранява се от съответния изпит в процеса на училищното обучение и напуска залата ученик, който:

1. преписва от хартиен носител;
2. преписва от данни, съдържащи се в технически устройства (мобилни телефони, smart часовници, калкулатори, таблети и др.);
3. преписва от работата на друг ученик;
4. използва мобилен телефон или друго техническо средство за комуникация;
5. изнася извън залата изпитни материали или информация за съдържанието им.

(2) За отстраняването на ученика се съставя протокол, подписан от членовете на комисията по чл. 74, ал. 1, т. 1, като в протокола задължително се посочват нарушителят, нарушението и кога е извършено.

(3) Изпитната работа на ученик, отстранен от изпит в процеса на училищното обучение при условията и по реда на ал. 1, не се оценява.

(4) В случаите по ал. 1 ученикът може да се яви отново на съответния изпит на следващата изпитна сесия.

Чл. 78. (1) Национално външно оценяване се провежда в края на първия гимназиален етап на средната степен на образование.

(2) Министърът на образованието и науката преди началото на всяка учебна година със заповед определя датите на изпитите от националното външно оценяване и периода за полагане на изпити от националното външно оценяване в X клас, както и график на дейностите за неговата организация, провеждане и оценяване.

(3) Извън случаите по ал. 1 министърът на образованието и науката може да определи национално външно оценяване в определен клас, който не е последен за етапа от степента на образование.

(4) За провеждане на национално външно оценяване по ал. 3 министърът на образованието и науката преди началото на учебната година издава заповед, в която се определят класът, учебните предмети и конкретните дати за провеждане на националното външно оценяване, както и началото на всеки от изпитите.

Чл. 79. Националното външно оценяване по чл. 78, ал. 1 включва учениците, които в съответната учебна година се обучават в дневна форма на обучение съответно в X клас, а в случаите по чл. 78, ал. 3 – в съответния клас.

(1) На национални външни оценявания по чл. 78, по тяхно желание може да участват и учениците, които в съответната учебна година се обучават в самостоятелна форма на обучение.

Чл. 80. (1) Националните външни оценявания се провеждат като писмени изпити с изключение на проверката на компетентностите в компонента „Говорене“ при изпита по чужд език от националното външно оценяване в края на първия гимназиален етап на средната степен на образование, който се провежда устно.

(2) Писмените изпити по ал. 1 се провеждат на компютър и/или на хартия и изпитните работи се проверяват като анонимни.

(3) Писмените изпити по ал. 1 се провеждат едновременно за всички ученици, а в случаите когато учениците работят на компютър – в изпитен период от няколко дни по предварително обявен график за училищата.

(4) Изпитите при националните външни оценявания се провеждат не по-рано от три

седмици преди края на съответната учебна година по график, определен със заповед на министъра на образованието и науката.

(5) Проверката на изпитните работи от националното външно оценяване може да се осъществява в компютърна среда и/или на хартия.

Чл. 81. (1) Националното външно оценяване се провежда в края на обучението по съответния учебен предмет в X клас.

(2) Освен основните цели националното външно оценяване в края на първия гимназиален етап на средната степен на образование има за цел и измерване степента на постигане на отделни компетентности, свързани с българския език и функционалната грамотност в областта на четенето, както и на математиката и математическата грамотност, придобити в класовете от етапа.

(3) Изпитите от националното външно оценяване в X клас по ал. 1 са по учебните предмети: Български език и литература и по интегриран тест по Математика.

(4) Извън изпитите по ал. 3 всеки ученик по свое желание може да положи и изпит по учебния предмет чужд език – английски, руски, изучаван в задължителните учебни часове, чрез който се измерва степента на постигане на отделни езикови компетентности в областта на чуждия език, и/или по учебния предмет Информационни технологии, чрез който се измерва степента на постигане на отделни ключови компетентности в областта на дигиталните компетентности, придобити в класовете от етапа.

(5) Преди началото на всяка учебна година министърът на образованието и науката със заповед може да определи и други учебни предмети извън посочените в ал. 3 и 4, по които да се проведе национално външно оценяване по ал. 1. В заповедта се определя и форматът на теста.

(6) Оценката на ученика на всеки от изпитите се записва в точки, с точност до 0,01, като максималният брой точки на всеки от изпитите е 100.

Чл. 82. (1) Оценките по чл. 81 се записват в удостоверението за първи гимназиален етап на средно образование. В случай че е положен изпит по учебния предмет чужд език и при условие, че ученикът е получил минимум 60 % от максималния брой точки на изпита, се записва и постигнатото ниво в съответствие с Общата европейска езикова рамка, а в случай че е положен изпит по учебния предмет Информационни технологии и при условия, че ученикът е получил минимум 50 % от максималния брой точки на изпита, се записва и постигнатото ниво в съответствие с Европейската референтна рамка за дигиталните компетентности.

Чл. 83. (1) Резултатите от всяко национално външно оценяване се анализират на училищно регионално и национално равнище.

(2) Информацията за резултатите от националното външно оценяване на училищно, регионално и национално равнище се визуализира чрез информационна система във вид, който е удобен за анализи и обработка с цел разработване на политики на съответното равнище.

(3) Информационната система по ал. 2 дава възможност всяко училище да генерира следните данни: средните резултати на училището от националното външно оценяване, средните резултати за областта, средните резултати за страната, представяне на средните резултати на учениците по пол.

(4) Училището оповестява публично данните по ал. 3.

(5) Анализът на резултатите на училището от националното външно оценяване е инструмент за идентифициране на областите, които се нуждаят от подобрене, както и за планиране на необходимата подкрепа, която ще доведе до повишаване на резултатите на учениците.

(6) В деня на оповестяване на индивидуалните резултати от националното външно оценяване училището определя условията и реда за запознаване в следващите три работни дни на ученика и неговите родители с оценената му изпитна работа срещу документ за самоличност, а изпитните работи на зрелостниците на хартия, сканирани за целите на оценяването в електронна среда, в едномесечен срок от оповестяване на резултатите.

Чл. 84. Документацията, свързана с организирането и провеждането на националното външно оценяване, се съхранява в едногодишен срок, а изпитните работи на учениците на хартия, сканирани за целите на оценяването в електронна среда, в едномесечен срок от оповестяване на резултатите.

Чл. 85. (1) Държавните зрелостни изпити се извършват по инициативата на МОН.

(2) Държавните зрелостни изпити се провеждат в две сесии: май-юни, август-септември. Държавните зрелостни изпити се провеждат по график на МОН.

Чл. 86. Държавните зрелостни изпити се полагат по учебните предмети, определени съответно в чл. 132, ал. 3, 134, ал. 3 и 135 от ЗПУО.

Чл. 87. (1) Оценките от държавните зрелостни изпити са окончателни.

(2) Когато държавният зрелостен изпит не е положен успешно, зрелостникът може да се явява отново на съответния държавен зрелостен изпит без ограничения на възраст и брой до успешното му полагане при условията на чл. 138, ал. 3-5 от ЗПУО.

Чл. 88. (1) При провеждане на държавните зрелостни изпити имат право да присъстват като наблюдатели до трима представители на родители (попечители, представители на непридружените непълнолетни лица, търсещи или получили международна закрила) на ученици от училището, в което се провежда държавният зрелостен изпит, като могат да присъстват при подготовката на изпитните зали преди началото на изпита и при допускането и разпределението на квесторите и на зрелостниците в сградата.

(2) Представители на родителите (попечителите, представителите на непридружените непълнолетни лица, търсещи или получили международна закрила) по ал. 1 се определят до 30 дни преди изпитния ден с решение на педагогическия съвет и заповед на директора на училището.

(3) Представители на родителите не могат да бъдат:

1. родители (попечители, представители на непридружените непълнолетни лица, търсещи или получили международна закрила) на зрелостници;

2. лица, извършващи образователни услуги на зрелостници;

3. лица със завършено висше образование по специалност от професионално направление съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, съответстващо на учебния предмет.

(4) Липсата на обстоятелства по ал. 3 се удостоверява от представителите на родителите с декларацията по образец по чл. 83, ал. 9 на Наредба № 11 от 01.09.2016 г.

(5) Представителите на родителите нямат право на достъп до изпитните материали и до изпитните зали по време на провеждане на държавния зрелостен изпит.

Чл. 89. (1) Държавните изпити за придобиване на степен на професионална квалификация по този раздел се полагат от лицата, обучавани по програмите по чл. 10, ал. 3, т. 3 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО).

(2) Изпитите за придобиване на професионална квалификация с изключение на изпита чрез защита на дипломен проект се провеждат в две части:

1. част по теория на професията;

2. част по практика на професията.

Чл. 90. (1) Държавните изпити за придобиване първа степен на професионална квалификация се полагат след успешно завършен X клас.

(2) Задължителният държавен изпит за придобиване на втора или трета степен на професионална квалификация в професионалното образование се полага след успешно завършен XII клас и приключване на професионалното образование по рамкови програми "В" за придобиване на средно образование и професионална квалификация, съгласно чл. 6 от Наредба № 1 от 19 февруари 2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация.

(3) Държавните изпити за придобиване втора и трета степен на професионална квалификация се полагат след успешно завършен XII клас.

Чл. 91. (1) Държавните изпити за придобиване на степен на професионална квалификация се провеждат по националните изпитни програми по чл. 36 от ЗПОО.

(2) В националните изпитни програми са определени изпитните теми и критериите за оценяване на държавните изпити

Чл. 92. (1) Задължителният държавен изпит за придобиване на професионална квалификация в професионалното образование за всяка учебна година се провежда в две сесии:

1. през май - юни;
2. през август - септември.

(2) Обучаваните, които желаят да положат държавни изпити, подават заявление по образец до директора за избор начина за явяване на ЗДИППК - писмена работа по изпитна тема, писмен тест или защита на дипломен проект, най-късно три месеца след началото на учебната година, в която ще се полага изпит, или след започване на обучението от лица, навършили 16 години.

(3) Обучаваните могат да се явяват на неограничен брой изпитни сесии до успешното полагане на държавните изпити.

(4) Учениците и зрелостниците не могат да променят направения избор за начина за явяване на изпита в изпитните сесии на една и съща учебна година.

(5) Класният ръководител изготвя доклад за допускане на учениците до държавни зрелостни изпити за придобиване на средно образование и до държавни изпити за придобиване на професионална квалификация въз основа на успеха на учениците, вписан в личните им картони и заявленията им.

Чл. 93. (1) Държавните изпити за придобиване на степен на професионална квалификация се провеждат в училището, в което е проведено обучението, а когато училището е закрито или преобразувано – в училище, определено от началника на съответното РУО.

(2) За организиране и провеждане на държавните изпити за придобиване на степен на професионална квалификация директорът на училището издава заповеди.

(3) Директорът обявява публично на общодостъпно място в училището, както и на интернет страницата на училището датата, началния час и мястото на изпит за частта по теория на професията и за частта по практика на професията или обявява датата, началния час и мястото на държавен изпит чрез защита на дипломния проект в теоретичната част и защита на дипломния проект в практическата част, както и срока и мястото за оповестяване на резултатите от изпитите и на окончателната оценка най-късно до 3 работни дни преди датата за провеждане на изпита;

Чл. 94. (1) Подготовката, организирането и провеждането на държавните изпити се извършват от:

1. комисия по допускане до изпитите, която за допускане до задължителните държавни изпити за придобиване на професионална квалификация е училищната зрелостна комисия по чл. 83, ал. 4, т. 3 от Наредба № 11 от 2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците (ДВ, бр. 74 от 2016 г.);

2. комисия по подготовка и организиране на изпитите;

3. комисия от квестори за изпита - част по теория на професията, с изключение на изпита чрез защита на дипломен проект;

4. комисия за подготовка и оценяване на изпита - част по теория на професията;

5. комисия за провеждане и оценяване на изпита - част по практика на професията;

6. комисия за подготовка, провеждане и оценяване на изпита чрез защита на дипломния проект в теоретичната и практическата част;

7. комисия за придобиване на професионална квалификация.

(2) Съставът на комисиите по ал. 1 за всеки изпит и срокът за изпълнение на задълженията им се определят със заповед на директора на училището.

Директорът определя със заповед за всеки изпит и за всяка от комисиите по ал. 1 поименния и състав, задълженията на нейните членове, мястото и срока за изпълнението на задълженията им и утвърждава инструктаж за ученика/обучаемия и квестора.

(3) Комисията по ал. 1, т. 1:

1. взема решение за допускане или недопускане до държавни изпити за съответната

изпитна сесия;

2. изготвя списъци на допуснатите и недопуснатите до държавни изпити и ги оповестява на общодостъпно място в училището.

3. изготвя протокол за допускане до изпит съгласно приложение № 2 към чл. 7, т. 2 от Наредба № 8 от 2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование.

(4) Комисията по ал. 1, т. 2:

1. взема решение за мястото на провеждане на изпита;

2. определя работното място на всеки ученик;

3. осигурява необходимата документация за работата на квесторите по време на провеждане на изпита;

4. осигурява протоколи за дежурство при провеждане на изпита - частта по теория на професията съгласно приложение № 2 към чл. 7, т. 2 от Наредба № 8 от 2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование или приложение № 1 към чл. 5, ал. 3 от Наредба № 2 от 2018 г. за документите за професионално обучение на лица, навършили 16 години, и други необходими материали за провеждане на тази част от изпита;

5. засекретява и разсекретява писмената работа на всеки ученик за задължителния държавен изпит съгласно правилата за информационна сигурност, утвърдени със заповед на министъра на образованието и науката;

6. организира и присъства при тегленето на изпитната тема в деня на изпита за всяка специалност от професия, по която ще се полага изпит, и съставя протокол за изтеглената тема, в който вписва коя е изтеглената тема, името и фамилията на изтеглилия темата, в коя зала и в колко часа я е изтеглил;

7. размножава изпитните билети и/или изпитния тест в деня на изпита в присъствието на директора/ръководителя на обучаващата институция;

8. Членовете на комисията по ал. 1 нямат право да ползват мобилни комуникационни средства в сградата на училището в периода от 30 минути преди началото на изпита, определено в заповедта на министъра по чл. 47, ал. 3, до приключване на изпитния ден.

9. раздава изпитния билет или писмения тест по същата изпитна тема на всеки обучаем в зависимост от заявеното му желание; член на комисията написва на дъската изпитната тема, датата, началото и края на изпита.

(5) Комисията по ал. 1, т. 3:

1. се определя за всяка професия и специалност, по която ще се полага държавен изпит, като в състава ѝ се включват и лица, които не са специалисти по съответната професионална подготовка.

2. квесторите правят инструктаж за задълженията на явилите се обучаеми преди изпита;

3. квесторите попълват протоколите за дежурство при провеждане на писмения изпит съгласно приложение № 2 към чл. 7, т. 2 от Наредба № 8 от 2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование или приложение № 1 към чл. 5, ал. 3 от Наредба № 2 от 2018 г. за документите за професионално обучение на лица, навършили 16 години;

4. квесторите пронумероват и прономероват папките с писмените работи на явилите се обучаеми заедно с протоколите за дежурство и ги предават на директора/ръководителя на обучаващата институция;

(6) Комисиите по ал. 1, т. 4, 5 и 6 се определят за всяка професия и специалност, по която ще се полага държавен изпит, в съответствие с чл. 35 от ЗПОО.

(7) В състава на комисията по ал. 1, т. 6 се включват представителите на комисиите по ал. 1, т. 4 и 5.

1. комисията изготвя темите на индивидуалните задания за разработване на дипломни проекти и ги предлага за утвърждаване от директора на училището;

2. комисията приема рецензиите на дипломните проекти;

3. комисията провежда защитата на дипломните проекти в теоретичната част в

случаите по чл. 2, ал. 5, като формулира въпроси към ученика във връзка с индивидуалното задание, въз основа на което е изготвен дипломният проект, а в практическата част проследява изпълнението на практическото задание;

4. комисията оценява защитата на дипломните проекти в теоретичната и практическата част за придобиване на професионална квалификация и съставя протокол за резултатите от изпита.

5. в състава на комисията по ал. 1, т. 7 се включват председател - заместник-директор/ръководител на обучаващата институция или учител по професионална подготовка/преподавател по професионална подготовка, и членове - председателите на комисиите по ал. 1, т. 4, 5 и 6.

6. комисията по ал. 1, т. 7 вписва в протокола за придобиване на професионална квалификация брой точки от изпита - частта по теория на професията, и брой точки от изпита - частта по практика на професията, и окончателен брой точки от изпита.

(8) Комисиите по ал. 1, т. 1 и т. 4 – 6 оформят решенията си в протоколи съгласно държавното образователно изискване за документите за системата на народната просвета.

Чл. 95. (1) Държавният изпит в частта по теория на професията е писмена разработка по изпитна тема върху учебното съдържание от задължителната професионална подготовка и е с продължителност четири астрономически часа.

(2) Обучаваните за една и съща професия и специалност в училището полагат държавния изпит по ал. 1 по една и съща изпитна тема.

(3) Изпитните билети се подготвят от комисията по оценяване на изпита по теория в съответствие с националната изпитна програма по професията и специалността.

(4) Комисиите по чл. 94, ал. 1, т. 4 и 5 подготвят изпитни билети или тестове за изпита в частта по теория на професията и индивидуални задания за изпита в частта по практика на професията и критерии за оценяване на резултатите от изпита в частта по теория и в частта по практика на професията с максимален брой 100 точки за всяка част от изпита.

(5) Изпитните материали и критериите за оценяване трябва да са съобразени с учебното съдържание на проведеното професионално обучение за придобиване на професионална квалификация по част от професията или за актуализиране или разширяване на придобитата професионална квалификация и да са свързани с единиците резултати от учени (ЕРУ) и резултатите от учене (РУ), посочени в държавния образователен стандарт за придобиване на квалификация по съответната професия.

(6) Във всички училища държавният изпит по ал. 1 за всички професии и специалности се провежда на една и съща дата.

(7) Датите за провеждане на държавния изпит по ал. 1 и сроковете за подаване на заявленията за всяка сесия се определят в началото на учебната година от министъра на образованието и науката.

Чл. 96. (1) Оценяването на писмените работи от изпита в частта по теория на професията се извършва от комисията за подготовка и оценяване на изпита, съгласно чл. 14, ал. 1 от Наредба № 1 / 2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация.

(2) Всеки член на комисията оценява писмената работа и вписва индивидуалната си оценка - брой точки, в протокола за резултата от писмен, устен или практически изпит съгласно приложение № 2 към чл. 7, т. 2 от Наредба № 8 от 2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование.

(3) За всяка писмена работа се изготвя рецензия.

(4) Обучаваните могат да се запознаят с рецензията по ал. 3 за писмената си работа.

(5) Оценката от държавния изпит в частта по теория на професията за всяка писмена работа се формира като средноаритметична от индивидуалните оценки на членовете на комисията с точност до 0,01. Председателят на комисията за подготовка и оценяване на изпита в частта по теория на професията формира оценката за тази част от изпит по чл. 1, ал. 2 в брой точки като средноаритметична от индивидуалните оценки на членовете на комисията с точност до 0,01 и я вписва в протокола за резултата от писмен, устен или

практически изпит съгласно приложение № 2 към чл. 7, т. 2 от Наредба № 8 от 2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование.

(6) Рецензията и оценката по ал. 3 и 4 се вписват от комисията върху писмената работа.

(7) Всяка писмена работа се подписва от комисията за подготовка и оценяване на изпита - част по теория на професията, след вписване на рецензията и оценката по ал. 3 и 5 в брой точки.

(8) Оценката от държавния изпит по теория е крайна. Когато получената оценка е „Слаб (2)“, обучаваният може да се яви отново на държавен изпит.

Чл. 97. (1) Държавният изпит в частта по практика на професията е изпълнение на практическо задание.

(2) Продължителността на държавния изпит в частта по практика на професията е до три последователни дни и не повече от шест астрономически часа дневно.

(3) Всеки, който полага държавния изпит по ал. 1, получава индивидуално практическо задание.

(4) Практическите задания се изготвят от комисията за провеждане и оценяване на изпита по практика.

(5) Датите за провеждане на държавните изпити по практика за всяка сесия се определят в началото на учебната година от директора на училището.

(6) Всеки член на комисията оценява изпълнението на индивидуалното задание, като вписва своята оценка - брой точки, в протокола за резултата от писмен, устен или практически изпит съгласно приложение № 2 към чл. 7, т. 2 от Наредба № 8 от 2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование или приложение № 1 към чл. 5, ал. 3 от Наредба № 2 от 2018 г. за документите за професионално обучение на лица, навършили 16 години.

(7) Председателят на комисията за провеждане и оценяване на изпита в частта по практика на професията формира оценката за тази част от изпит по чл. 1, ал. 2 в брой точки като средноаритметична от индивидуалните оценки на членовете на комисията с точност до 0,01 и я вписва в протокола за резултата от писмен, устен или практически изпит съгласно приложение.

(8) Комисията за провеждане и оценяване на изпита по практика наблюдава изпълнението на практическото задание и може да се намеси само в случаите на очевидна грешка, която води до злополука, изхабяване на материали и повреда на техниката и инструментите.

Чл. 98. (1) Изпълнението на практическото задание се оценява от комисията за провеждане и оценяване на изпита по практика в съответствие с критериите, определени в националната изпитна програма.

(2) Всеки член на комисията оценява изпълнението на практическото задание, като вписва оценката си в индивидуален протокол.

(3) Оценката от държавния изпит по практика за всяко практическо задание се формира като средноаритметична, от индивидуалните оценки на членовете на комисията с точност до 0,01.

(4) Оценката от държавния изпит по практика е крайна. Когато получената оценка е „Слаб (2)“, обучаваният може да се яви отново на държавния изпит.

(5) За резултатите от изпита комисията съставя протокол.

(6) Обучаваните могат да се запознаят с резултатите от оценяването на практическото си задание.

Раздел VIII

Завършване на клас, етап и степен на образование

Чл. 99. (1) Ученик завършва успешно клас, ако има годишни оценки най-малко „Среден (3)“ по всички учебни предмети или модули, предвидени в училищния учебен план за съответния клас в задължителните и в избираемите учебни часове.

(2) Ученик, успешно завършил определен клас, продължава обучението си в следващия клас.

Чл. 100. (1) Ученик, който има годишна оценка „Слаб (2)“ по учебен предмет или модул, полага изпит за промяна на оценката по учебния предмет при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за оценяването на резултатите от обучението на учениците.

(2) В случаите по ал. 1 ученик, който не се е явил или не е положил успешно изпита за промяна на оценката, повтаря класа.

Чл. 101. Ученик от XII клас, който има годишна оценка „Слаб (2)“ по един или по няколко учебни предмета или модула и не се е явил или не е положил успешно изпити за промяна на оценката, не повтаря класа. Той може да се явява на изпити за промяна на оценката без ограничения на броя изпитни сесии при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

Чл. 102. Ученикът, който е в самостоятелна форма, при повтаряне на класа се обучава и се явява на изпити само по учебните предмети или модули, по които има оценка „Слаб (2)“.

Чл. 103. (1) Учениците, завършили успешно X клас, получават удостоверение за завършен първи гимназиален етап на средно образование, което им дава право да продължат обучението си във втори гимназиален етап на средно образование и на обучение за придобиване на професионална квалификация.

(2) Учениците по ал. 1, които се обучават и за придобиване на професионална квалификация, освен документа по ал. 1 получават и съответните документи, издадени при условията и по реда на Закона за професионално образование и обучение.

Чл. 104. (1) Учениците, успешно завършили XII клас, стават зрелостници и придобиват право да се явят на държавни зрелостни изпити и на държавен изпит за придобиване на професионална квалификация.

(2) Зрелостниците, обучавани по училищен учебен план, който осигурява професионална подготовка, придобиват средно образование след успешно полагане на задължителен държавен зрелостен изпит по учебния предмет Български език и литература и на задължителен държавен изпит за придобиване на професионална квалификация – по теория и практика на професията.

Чл. 105. (1) Придобиването на средно образование се удостоверява с диплома за средно образование, в която се вписва общият успех. Дипломата за средно образование е окончателна и дава право за продължаване на образованието или за професионално обучение.

(2) Зрелостниците по чл. 104, ал. 2 освен диплома за средно образование получават и свидетелство за професионална квалификация. При условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение те получават и свидетелство за правоспособност за професиите, за които се изисква такава.

(3) По свое желание лицето може да получи европейско приложение към свидетелството за професионална квалификация и/или приложение към дипломата за средно образование на чужд език – английски, френски или немски.

Чл. 106. (1) Учениците полагат два държавни зрелостни изпита, от които единият е по Български език и литература, а вторият е за придобиване на професионална квалификация по специалността, по която са се обучавали.

(2) В случаите, когато ученикът не е положил успешно държавните зрелостни изпити, се издава удостоверение за завършен гимназиален етап.

(3) Завършено професионално образование се удостоверява с диплома за завършено средно образование етап и със свидетелство за професионална квалификация.

Чл. 107. По свое желание зрелостникът може да положи и до два допълнителни

държавни зрелостни изпита по избрани от него учебни предмети измежду учебните предмети Български език и литература, чужд език – английски, френски, немски, италиански, испански или руски, Математика, Информационни технологии, Физика и астрономия, Биология и здравно образование, Химия и опазване на околната среда, История и цивилизации, География и икономика и Философия.

Чл. 108. (1) Зрелостник, който не се е явил или не е положил успешно някои от изпитите по чл. 104, ал. 2 по свое желание получава удостоверение за завършен втори гимназиален етап на средното образование, което дава право на професионално обучение. Удостоверението за завършен втори гимназиален етап не дава право за продължаване на образованието.

(2) Зрелостник, който не се е явил или не е положил успешно допълнителен държавен зрелостен изпит, придобива средно образование, ако е положил успешно задължителните държавни зрелостни изпити, съответно държавния изпит за придобиване на професионална квалификация.

(3) Зрелостниците по ал. 1 може да се явяват на държавни зрелостни изпити и на държавния изпит за придобиване на квалификация по професия без ограничение на възраст и на брой изпитни сесии при спазване на юридически актове, действащи към момента на явяването.

(4) Зрелостниците по ал. 1 полагат само задължителния държавен зрелостен изпит или държавния изпит за придобиване на квалификация по професия, който не са положили успешно.

Чл. 109. Учениците не може да повтарят успешно завършен клас и повторно да придобиват образование от една и съща степен в училищата, освен в случаите, предвидени в нормативен акт.

Чл. 110. (1) Дубликат на свидетелство за основно образование, диплома за завършено средно образование, свидетелство за професионална квалификация и удостоверение за професионално обучение се издава от директора на училището.

(2) Дубликатът се издава по заявление на заинтересованото лице в случай, че документът по ал. 1 е изгубен, унищожен или е станал негоден за ползване.

(3) Дубликатът се издава при наличие на училищна документация, от която е видно, че оригиналният документ е издаден.

Чл. 111. Изискванията към съдържанието на документите за завършен клас, етап или степен на образование се определят с държавния образователен стандарт за информацията и документите и съгласно Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование.

Раздел IX

План-прием. Постъпване и преместване на ученици

Чл. 112. (1) Учениците постъпват в професионалната гимназия на местата, определени с държавния и с допълнителния държавен план-прием.

(2) Държавният план-прием определя броя на местата, на които се приемат учениците в професионалната гимназия в VIII клас.

(3) Допълнителният държавен план-прием определя броя на местата, на които учениците, завършили първия гимназиален етап на средно образование от обединените училища, се приемат в професионалната гимназия, в паралелките за професионална подготовка или в паралелките за профилирана подготовка в професионалната гимназия.

(4) Условията и редът за утвърждаване на държавния план-прием и на допълнителния държавен план-прием се определят с държавния образователен стандарт за организацията на дейностите в училищното образование.

Чл. 113. Държавният план-прием и допълнителният държавен план-прием се утвърждават за всяка учебна година със заповед на началника на РУО - Сливен и

министъра на образованието и науката.

Чл. 114. Приемането на учениците в VIII клас и на учениците от обединените училища в XI клас в професионалната гимназия, както и в случаите, предвидени в държавния образователен стандарт за организацията на дейностите в училищното образование, се извършва въз основа на резултатите от националното външно оценяване.

Чл. 115. Условието и редът за приемане и преместване на учениците от VIII до XII клас се определят с държавния образователен стандарт за организацията на дейностите в училищното образование.

Чл. 116. (1) При преместването си учениците от VIII до XII клас включително полагат приравнителни изпити, когато училищните учебни планове на приемащото училище и училището, от което ученикът се премества, са разработени въз основа на различни рамкови или типови учебни планове.

(2) Преместването на ученик не води до промяна на формата на обучение.

Чл. 117. (1) Ученици могат да се преместват при наличие на свободни места в паралелка в приемащото училище.

(2) За свободни места се считат местата до утвърдения училищен и държавен план-прием, които включват:

1. незаетите места;

2. освободените през учебната година места.

(3) Свободните места се обявяват в тридневен срок от освобождаването им на сайта на училището и в регионалното управление на образованието.

Чл. 118. (1) Учениците може да се преместват, както следва:

1. от VIII до X клас включително – през цялата учебна година, но когато преместването е в учебно време – не по-късно от 30 учебни дни преди края на всеки учебен срок;

2. в XI клас по същата професия, ако задължителните професионални предмети са еднакви или по същата специалност от професия – през цялата учебна година, но когато преместването е в учебно време, не по-късно от 30 учебни дни преди края на всеки учебен срок;

3. в XII клас – не по-късно от 30 учебни дни преди края на първия учебен срок по същата професия при условие, че задължителните предмети по професионална подготовка са еднакви.

(2) Учениците от XI клас не могат да се преместват след успешно завършен клас за смяна на професия.

(3) При различие между училищните учебни планове учениците полагат приравнителни изпити при условия и по ред, определени от приемащото училище.

(4) В особени случаи и след разрешение на началника на регионалното управление на образованието на територията, на която се намира приемащото училище, премествания от VIII до XII клас извън срокове по ал. 1, т. 1 – 3 може да се извършват, като се представят документи, удостоверяващи причините за преместването.

Чл. 119. (1) Ако са изпълнени изискванията по чл. 118, но при преместването ще се надвиши нормативът за максимален брой ученици в паралелка съгласно чл. 53 от Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование, ученикът се записва със заповед на директора на приемащото училище след разрешение на министъра на образованието и науката за завишаване броя на учениците в паралелката по мотивирано предложение на директора на училището, съгласувано с началника на регионалното управление на образованието.

(2) Не се изисква разрешение на министъра на образованието и науката, когато приемащото училище е единствено в населеното място. Ученикът се записва със заповед на директора на приемащото училище, ако са изпълнени изискванията по ал. 1 - 3 и с това не се надвишава нормативът за максимален брой ученици в паралелка съгласно чл. 53 от Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

(3) Министърът на образованието и науката определя комисия за разглеждане на

случаите на преместване над държавния и допълнителния държавен план-прием, в която се включват трима експерти от Министерството на образованието и науката, един представител на Държавната агенция за закрила на детето и трима представители на юридически лица, осъществяващи дейност в сферата на училищното образование.

(4) Министърът на образованието и науката дава разрешение за преместване на ученика и за завишаване броя на учениците в паралелката над утвърдения държавен или допълнителен държавен план-прием след положително становище на комисията по ал. 5, взето с обикновено мнозинство.

Чл. 120. (1) Учениците от VIII до XII клас може да се преместват в друго училище над утвърдения държавен, съответно допълнителен държавен план-прием, ако:

1. постоянният или настоящият адрес на ученика е променен от друго населено място в населеното място на училището, в което желае да се премести;
2. условията на физическата среда на приемащото училище позволяват това;
3. резултатите на ученика от VII или X клас са позволявали формирането на бал, по-голям или равен на минималния бал за приемане в съответната паралелка, съответно в VIII или в XI клас, според определеното балообразуване в годината на кандидатстване за местата, определени с държавния, съответно допълнителния държавен план-прием.

(2) При преместването в друго училище над утвърдения държавен, съответно допълнителен държавен план-прием – учениците от XI и XII клас не може да сменят профила или специалност от професия.

Чл. 121. (1) Учениците се преместват при спазване на следните условия и ред:

1. подаване на писмено заявление от родителите и/или ученика съгласно чл. 12, ал. 2 от ЗПУО до директора на приемащото училище;

2. до три работни дни от получаване на заявлението директорът на училището потвърждава пред родителя възможността за записването на ученика, уведомява писмено директора на училището, в което ученикът се е обучавал, и му предоставя копие на заявлението по т. 1; при необходимост от получаване на разрешение по чл. 119, ал. 1 тридневният срок започва да тече от датата на получаване на разрешението.

(2) До пет работни дни от получаване на информацията по т. 1 директорът на училището, в което се е обучавал ученикът, издава удостоверение за преместване и го предоставя на директора на приемащото училище заедно с копие на училищния учебен план и копие на личното образователно дело на ученика в първи и втори гимназиален етап.

(3) Директорът на приемащото училище до три работни дни от получаване на удостоверението по ал. 2 определя със заповед условията за приемане на ученика и информира родителя/настойника и/или ученика. Родителят/настойникът и/или ученикът подписва декларация за информирано съгласие относно различията в учебния план в приемащото училище и необходимите приравнителни изпити, ако има такива.

(4) В срока по ал. 3 директорът на приемащото училище информира писмено директора на училището, от което идва ученикът, за неговото записване.

Чл. 122. Ученикът се счита за преместен в новото училище от датата, посочена в заповедта на директора на приемащото училище. До датата, посочена в заповедта на директора на приемащото училище, посещава учебните занятия в училището, от което се премества.

Чл. 123. (1) Ученици, участващи в обучение по европейски образователни програми и проекти, след завръщането си в България продължават обучението си във формата на обучение и в училището, в което са се обучавали преди участието си, след признаване на завършен клас или етап на училищно обучение или степен на образование и професионална квалификация по документи, издадени от училища на чужди държави.

(2) При преместване на ученик в задължителна училищна възраст в училище на чужда държава:

1. родителят подава писмено заявление до директора на училището, в което се обучава ученикът, за издаване на удостоверение за преместване;

2. родителят представя документ, издаден от училището на чуждата държава,

удостоверяващ възможността ученикът да продължи образованието си при условията на приемащото училище.

(3) Документите по ал. 2 може да се подават и сканирани по електронен път.

(4) В срок до 5 работни дни от подаване на документите по ал. 2 директорът на училището, в което се обучава ученикът, издава удостоверение за преместване.

Чл. 124. (1) Приравнителните изпити по чл. 148, ал. 2 от ЗПУО се организират по ред и условия определени от директора на приемащото училище.

ГЛАВА ТРЕТА УЧЕНИЦИ

Раздел I Права и задължения

Чл. 125. (1) Учениците имат следните права:

1. да бъдат обучавани и възпитавани в здравословна, безопасна и сигурна среда;
2. да бъдат зачитани като активни участници в образователния процес;
3. да избират професията си;
4. да избират между учебните предмети или модули, предложени от училището за изучаване в избираемите и във факултативните учебни часове;
5. да получават библиотечно-информационно обслужване;
6. да получават информация относно обучението, възпитанието, правата и задълженията си;
7. да получават обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;
8. да бъдат информирани и консултирани във връзка с избора на образование и/или професия;
9. да участват в проектни дейности;
10. да дават мнения и предложения за училищните дейности, включително за избираемите и за факултативните учебни часове;
11. чрез формите на ученическо самоуправление да участват в обсъждането при решаване на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност, в т.ч. училищния учебен план;
12. да получават съдействие от училището и от органите на местното самоуправление при изразяване на мнението си по въпроси, които пряко ги засягат, както и при участие в живота на общността;
13. да бъдат поощрявани с морални и материални награди.

Чл. 126. (1) Учениците имат следните задължения:

1. да почита и уважава авторитета на учителя;
2. да спазват правилника за дейността на ПГТТ „Атанас Димитров” гр. Нова Загора;
3. да присъстват и да участват в учебните часове и занимания;
4. да съхраняват авторитета на училището и училищната общност и да допринасят за развитие на добрите традиции;
5. да зачитат правата, честта и достойнството на другите, както и да не прилагат физическо и психическо насилие;
6. да не участват в хазартни игри, да не употребяват тютюн и тютюневи изделия, електронни цигари, вейпове, алкохол и наркотични вещества;
7. да не носят оръжие, както и други предмети, които са източник на повишена опасност;
8. да спазват правилата за поведение в паралелката и в училището;
9. да не възпрепятстват със своето поведение и постъпки нормалното протичане на учебните часове;

10. да не отсъства от учебните часове без уважителна причина – за присъствените форми на обучение;
11. да се явява в училище с прилично облекло и във вид, който съответства на положението му на ученик и на добрите нрави;
12. да носи отличителни знаци на училището, когато такива са предвидени, във вида и с елементите, които са описани в Правилника за дейността на училището;
13. да не ползва мобилен телефон и други технически и електронни средства по време на час без разрешение на учителя;
14. да предава мобилното си устройство за съхранението му по време на часа на определено от учителя място;
15. да не пречи на учителя при и по повод изпълнение на служебните му задължения, както и на съучениците си по време на учебните часове;
16. да опазва материално-техническата база и чистотата на територията на училището;
17. при необходимост да изчака 15 минути след започването на учебния час съответния преподавател пред класната стая;
18. да пази личните си вещи, да не ги оставя без надзор. За изгубени вещи училището не носи отговорност;
19. да носи ученическата си лична карта в училище и извън него;
20. да идва в гимназията 10 мин. преди започване на първия учебен час;
21. след биене на първия звънец да заемат местата си в кабинета и се подготвят за работа;
22. освободените от физкултурни занятия ученици да присъстват в часа и според възможностите си да подпомагат учителя;
23. за часовете по физическо възпитание и спорт и часа по спортни дейности да бъдат със спортно облекло;
24. да опазват училищното имущество. Ученик, който повреди училищно имущество, носи материална отговорност като заплаща разходите за поправката и/или закупуването му. Ако повредата е направена умишлено, ученикът се наказва и административно;
25. за часовете по практика да идват 10 мин. преди започване на учебния час (с работно облекло);
26. да поддържат ред и хигиена на работното място, да спазват стриктно инструкциите по охрана на труда и ПБ, да почистват редовно работното си място след свършване на занятията в учебната работилница;
27. провалените учебни занятия в училището по вина на ученици се отучват по заповед на директора;
28. разпространява и/или използва материали, компрометиращи училището, учителите, учениците и съучениците си;

Чл. 127. (1) Ученик е този, който е записан в училище за обучение за завършване на клас.

(2) Ученик се отписва от училището, когато:

1. се премества в друго училище;
2. се обучава в дневна форма и не е посещавал училище по неуважителни причини за период, по-дълъг от два месеца;
3. се обучава в самостоятелна форма и не се е явил да положи съответните изпити в три поредни сесии.

(3) В случаите по ал. 2, т. 2 и 3, когато ученикът е в задължителна училищна възраст, директорът на училището уведомява съответната общинска или районна администрация, регионалното управление на образованието и органите за закрила на детето.

Раздел II

Подкрепа за личностно развитие на учениците

Чл. 128. (1) Училището осигурява подкрепа за личностно развитие на учениците съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги.

(2) Училището разработва и прилага цялостна политика за:

1. подкрепа за личностно развитие на детето и ученика;
2. изграждане на позитивен организационен климат;
3. утвърждаване на позитивна дисциплина;
4. развитие на училищната общност.

(3) Училището работи за създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование.

(4) Училището основава дейността си на принципа на позитивната дисциплина, който се свързва с мерки и подходи, гарантиращи изслушване на ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите.

Чл. 129. (1) Училището има Етичен кодекс на училищната общност, който се приема от представители на педагогическия съвет, общественения съвет, настоятелството и ученическия съвет на заседание на Педагогическия съвет.

(2) Етичният кодекс се поставя на видно място в училищната сграда.

(3) Етичният кодекс се публикува на интернет страницата на училището.

Чл. 130. (1) На учениците в училище се предоставя подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им.

(2) Подкрепата за личностно развитие се прилага в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всеки ученик.

Чл. 131. (1) Подкрепата за личностно развитие е обща и допълнителна.

(2) Условията и редът за осигуряване на общата и на допълнителната подкрепа се определят с държавния образователен стандарт за приобщаващо образование.

Чл. 132. За организиране и координиране на процеса на осигуряване на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие на учениците в училището в началото на всяка учебна година със заповед на директора се определя координатор, който координира работата на екипите за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците и дейностите с педагогическите специалисти и с родителите във връзка с подкрепата за личностно развитие на децата и учениците.

Чл. 133. Общата подкрепа за личностно развитие в училището е насочена към всички ученици в класа, гарантира участието в общообразователния процес и в дейността на училището и включва:

1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
2. допълнително обучение по учебни предмети;
3. допълнително консултиране по учебни предмети;
4. кариерно ориентиране на учениците;
5. занимания по интереси;
6. библиотечно-информационно обслужване;
7. грижа за здравето;
8. поощряване с морални и материални награди;
9. дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
10. дейности за превенция на обучителните затруднения, включително логопедична работа.

Чл. 134. Екипната работа включва:

1. обсъждане на дейностите за обща подкрепа личностно развитие, в които се включват учениците – обмен на информация и на добри педагогически практики с цел подкрепа на всички учители за подобряване на работата им с децата в групата или с учениците в класа;

2. провеждане на регулярни срещи за:

- а) преглед и обсъждане на информация за обучението и развитието на ученик;
- б) набелязване на конкретни мерки за обща подкрепа само за отделни ученици насочени към превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение, както и към превенция на обучителните затруднения.

Чл. 135. (1) Допълнителното обучение по учебни предмети е насочено към ученици, които имат системни пропуски по даден учебен предмет, които са напреднали по даден учебен предмет, които са отсъствали от училище повече от 10 учебни дни по уважителни причини, за които се препоръчва такова обучение в плана за подкрепа и/или за компенсиране на липсата на взаимодействие на учителя с ученици, които се обучават несинхронно от разстояние в електронна среда при условията на чл. 115а, ал. 4 от ЗПУО.

(2) Потребностите от допълнителното обучение се определят от учителя по предмета и координатора.

(3) Допълнителното обучение може да се провежда както от учител по предмета, така и от друг учител в същата предметна област.

Чл. 136. (1) Допълнителното консултиране по учебни предмети е достъпно за всички ученици, провежда се извън редовните учебни часове и се предоставя от учителите по предмети ежеседмично в рамките на учебната година. Директорът на училището утвърждава график не по-късно от 15 октомври за първия учебен срок и не по-късно от 20 февруари за втория учебен срок, в който се определя приемно време и място на всеки учител, поставя се на видно място в сградата на училището и се публикува на интернет страницата на училището.

(2) Класните ръководители информират родителите за възможностите за допълнително консултиране по учебните предмети. Времето за допълнително консултиране е част от работното време на учителите.

Чл. 137. (1) Кариерното ориентиране в училищното образование включва взаимно допълващи се дейности за информиране, диагностика, консултиране, посредничество и проследяване с оглед подпомагане на ученици в техния самостоятелен и осъзнат избор на образование и/или професия и осъществяване на връзка между училището и пазара на труда.

(2) Формите за кариерно ориентиране в училищното образование са индивидуалното и груповото информиране и консултиране, индивидуалната и груповата работа и работата по програми за кариерно ориентиране.

(3) Информирането се отнася до:

1. видовете подготовка в училищното и следващите степени на образование, профилите и специалностите от професии;

2. институциите в системата на училищното образование, професионалното образование и обучение и висшето образование и реда и условията за прием на ученици и студенти;

3. динамиката и потребностите на пазара на труда.

(4) Консултирането е насочено към:

1. разкриване на интереси, нагласи и мотивация за избора на образование и професия;

2. формиране на умения за планиране на учебното и личното време;

3. формиране на умения за планиране на кариерното развитие;

4. преодоляване на грешки, свързани с избора на образование и професия от учениците;

5. решаване на вътрешни и външни конфликти, свързани с възможностите за образователна, професионална и личностна реализация.

(5) Индивидуалната и груповата работа се осъществява за:

1. подобряване на мотивацията на учениците за учене и професионална реализация;

2. провеждане на интерактивни упражнения по кариерно ориентиране;

3. провеждане на дискусии с ученици и родители по теми, свързани с избора на образование, професия и работа;

4. провеждане на тренинги с ученици за формиране на умения за вземане на решения

и търсене на работа.

(6) Работата по програми за кариерно ориентиране включва дейности:

1. с ученици от VIII – XII клас – за подготовка за преход към по-висока степен на образование или за участие на пазара на труда;
2. с ученици от отделни целеви групи – застрашени от отпадане от училище, таланти ученици, ученици с проблемно поведение и др.;
3. за реинтегриране на отпадналите от училище;
4. за формиране на нови умения за социално включване и мобилност.

Чл. 138. Заниманията по интереси включват:

1. дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения и изяви на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование, образованието за устойчиво развитие, както и за придобиване на умения за лидерство;
2. дейности, свързани с образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортно-туристически участия и изяви по проекти, програми и други на общинско, областно, национално и международно равнище;
3. обучение по учебни предмети и модули, както и участие в дейности, чрез които се придобива допълнителна подготовка от учениците, определена в съответствие с чл. 85, ал. 3 от ЗПУО.

Чл. 139. Заниманията по интереси може да се провеждат чрез различни организационни педагогически форми – клуб, състав, ансамбъл, секция, отбор и други.

Чл. 140. (1) Библиотечно-информационното обслужване се осигурява чрез училищна библиотека и гарантира свободен достъп на учениците до информация на учениците от различни документални източници в библиотечния фонд и в глобалната мрежа с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация.

(2) Училищната библиотека предоставя универсална информация чрез различни по тип, вид, тематика, език документални източници.

(3) Училищната библиотека формира в учениците култура и умения за търсене и ползване на информация, изгражда навици за непрекъснато самообразование, подтиква към креативност, подпомага достъпа до културни и образователни събития, мотивира личностното израстване и гражданската отговорност.

Чл. 141. (1) Грижата за здравето се осигурява чрез създаване на условия за достъп на учениците до медицинско обслужване.

(2) В училището се организират програми, свързани със здравното образование, здравословното хранене, първа до лекарска помощ и други.

(3) В провеждането на дейностите по ал. 2 могат да се включват и родителите на децата.

(4) Родителят е длъжен да предоставя информация за здравословното състояние на детето и за проведени медицински изследвания и консултации и да осъществява взаимодействие с медицинския специалист в здравния кабинет в училището.

Чл. 142. Общата подкрепа за личностно развитие в училището за целите на превенцията на обучителните затруднения се изразява във включване на отделни ученици в дейности като:

1. консултации по учебни предмети и допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;

Чл. 143. (1) Дейностите за целите на превенцията на обучителните затруднения се предоставят след обсъждане на информацията от входните равнища по учебни предмети, от индивидуалния напредък в обучението и от наблюденията на развитието на отделни деца или ученици, които срещат затруднения в обучението.

(2) За целите на обсъждането по ал. 1 могат да се използват и:

1. сведения от педагогически специалисти за силните страни на учениците;
2. сведения от педагогическите специалисти в училището за наличие на възможни рискови фактори в средата на тези деца или ученици;

(3) Обсъждането на цялата информация по ал. 1 и 2 се прави от педагогическите специалисти, които работят с ученика, като за резултатите от обсъждането се уведомява родителят.

(4) Въз основа на обсъждането за отделни ученици се определят дейности от общата подкрепа за личностното развитие за целите на превенцията на обучителните затруднения.

(5) Въз основа на обсъждането се определят тези ученици, на които е необходимо да се извърши оценка на индивидуалните им потребности за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие.

Чл. 144. Дейности от общата подкрепа на превенцията задължително се осъществяват и в неучебно време, включително през ваканциите, съобразно потребностите на учениците, като продължителността им за отделен ученик или за група ученици е в зависимост от възможностите на училището, но не по-малко от 30 учебни часа.

Чл. 145. Учителите в групата или класният ръководител запознават родителя с предприетите конкретни дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение и/или за превенция на обучителните затруднения и го информират за резултатите от изпълнението им.

Чл. 146. В случаите когато ученик получава обща подкрепа и не се отчита напредък в развитието му в рамките на три месеца, класният ръководител на ученика запознава родителя за необходимостта от извършване на оценка на индивидуалните потребности.

Чл. 147. (1) Основен принцип при изграждането на училищна политика за противодействие на тормоза и насилието е прилагането на цялостен подход, полагане на координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и насилието и създаване на по-сигурна среда в образователната институция.

(2) Дейностите по превенция и интервенция на тормоза и насилието се разработват въз основа на Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в училище и на алгоритъм за неговото прилагане, утвърдени със заповед на министъра на образованието и науката.

Чл. 148. За преодоляване на проблемното поведение на ученика и за справяне със затрудненията му с приобщаването в образователния процес и в училищната среда, с участието му в дейността на училището и с поведенческите му прояви се прилагат една или повече от следните дейности за въздействие върху вътрешната мотивация:

1. обсъждане между ученика и класния ръководител с цел изясняване на възникнал проблем и получаване на подкрепа за разрешаването му;
2. използване на посредник при решаване на конфликт в училище;
3. консултиране на ученика с психолог / педагогически съветник;
4. създаване на условия за включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и за решаване на конфликти по ненасилствен начин;
5. насочване на ученика към занимания, съобразени с неговите потребности;
6. индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава (наставничество);
7. участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училището;
8. определяне на възможности за ученическо доброволчество.

Чл. 149. Дейността по чл. 148, т. 1 се прилага за изясняване на конкретен проблем с цел насочване на ученика към определена подкрепа и мотивирането му за участие в дейности, които да доведат до разрешаване на проблема.

Чл. 150. Дейността по чл. 148, т. 2 се осъществява в училището от подготвен за разрешаване на конфликтни ситуации учител, психолог и/или педагогически съветник, не въввлечен в конкретния конфликт, който посредничи между страните в конфликта с цел разрешаването му.

Чл. 151. Дейностите по чл. 148, т. 3, 4 и 5 се осъществяват по препоръка на класния ръководител или на друг педагогически специалист.

Чл. 152. Дейностите по чл. 148, т. 4 и 5 се осъществяват по препоръка на учителите в

групата / класния ръководител или друг педагогически специалист.

Чл. 153. (1) Дейността по чл. 148, т. 6 се осъществява от личност по избор на ученика, която той приема и уважава и която е изразила съгласие за участие в индивидуалната му подкрепа.

(2) Индивидуалната подкрепа на ученика по ал. 1 може да бъде осъществена от учител от училището, лице от разширеното семейство, от близък на ученика или от обществено изявена личност, на която ученикът има доверие или която представлява пример за него и спомага за развитието на силните му страни и за цялостното му личностно развитие.

Чл. 154. (1) Дейността по чл. 148, т. 7 се осъществява като ученикът съвместно с класния ръководител избира конкретна дейност, определена в правилника за дейността на училището, която да извърши в полза на училището или паралелката, а именно:

Работа в библиотеката на училището ; Облагородяване на прилежащите площи на ПГТТ „Атанас Димитров” ; Оказване пълно съдействие на непедagogическия персонал на училището; Доброволчески дейности в полза на класа;

(2) Дейността в полза на училището или паралелката трябва да е съобразена с възрастовите особености и здравословното състояние на учениците и да не унижава тяхното достойнство.

Чл. 155. Дейността по чл. 148, т. 8 се осъществява по желание на ученика след избор на доброволчески дейности, разработени в училището.

Чл. 156. (1) За всички предприети дейности с децата или учениците за преодоляване на проблемното им поведение и за справяне със затрудненията им с приобщаването в образователния процес и в училищната среда, с участието в дейността на училището и с поведенческите им прояви се информира родителят, а за дейността по чл. 148, т. 6 се изисква и информираното му съгласие.

(2) Родителят е длъжен да съдейства и да подпомага учителите и другите педагогически специалисти при реализирането на дейностите по чл. 148.

(3) При отказ от страна на родителя да съдейства и да подпомага реализирането на дейностите по чл. 148 директорът на институцията писмено сигнализира дирекция "Социално подпомагане" по настоящия адрес на детето или ученика за предприемане на действия при необходимост при условията и по реда на Закона за закрила на детето.

Чл. 157. (1) Учениците се поощряват с морални и с материални награди за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за принос към развитието на училищната общност при:

1. постигнати изключителни успехи в учебната дейност и за върхови постижения и класиране на призови места при реализирането на изследователски проекти в конкретни предметни области, на творчески проекти или на проекти, свързани с иновации в образованието;

2. класиране на призови места и получаване на отличия за значими постижения в национални и международни състезания, олимпиади, конкурси, фестивали и други форуми за изява на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта;

3. прояви на гражданска доблест и участие в доброволчески или благотворителни инициативи или при участие в дейности и значими прояви за приобщаване на децата и учениците към непреходните национално значими идеали и ценности;

(2) Директорът на гимназията след решение на педагогическия съвет със заповед може да учредява награди за децата и учениците. В заповедта се определят и конкретни критерии, на които трябва да отговарят децата и учениците, за да бъдат удостоени с определена награда.

(3) Наградите, с които се удостояват децата и учениците, може да бъдат грамоти, сертификати, плакети, предметни награди и други в зависимост от възможностите на институцията и постиженията на децата и учениците.

(4) Предложенията за удостояване с награди се правят до директора на съответната институция от педагогическите специалисти, от специалисти, осъществяващи

заниманията по интереси с ученици, от родители, от ученици в институцията, от други лица и организации.

(5) Предложенията съдържат трите имена на ученика, класа/групата, в който се обучава, мотивите за предложението и информация за конкретните постижения на ученика в подкрепа на направеното предложение.

(6) Комисия, определена със заповед на директора, разглежда постъпилите предложения и предлага на педагогическия съвет да вземе решение за награждаване на учениците.

(7) Директорът въз основа на решението на педагогическия съвет със заповед определя учениците, които се удостояват с награди.

(8) Наградите се връчват на значими национални празници, по тържествени поводи или на специално организирани събития.

Чл. 158. (1) Учениците може да се подпомагат със стипендии, определени с акт на Министерския съвет.

(2) По ред и условия, определени с Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби (приета с ПМС № 298 от 17.12.2003 г., обн. в ДВ бр. 111 от 22.12.2003 г.), учениците може да получават стипендии, както и да се поощряват с еднократно финансово подпомагане.

Раздел III. УЧИЛИЩЕН УЧЕНИЧЕСКИ СЪВЕТ

Чл.159. Ученическото самоуправление се осъществява от Ученически съвет на училището.

Чл.160. Училищният ученически съвет на училището се състои от председател, заместник-председатели, членове и педагогически специалисти, които подпомагат дейността на УУС.

Чл.161. Членове на Училищния ученически съвет на училището са всички представители на паралелките, избрани с явно гласуване от учениците от всяка паралелка в началото на учебната година с обикновено мнозинство.

Чл.162. (1) Ученическият съвет на училището се ръководи от председател и заместник-председатели, които се избират за срок от една година. Изборът им се осъществява от всички ученици чрез електронно гласуване и обикновено мнозинство.

(2) Ученическият съвет на училището има право да:

1. участва в планирането на образователна-възпитателната дейност;
2. предлага на училищното ръководство и педагогическия съвет мерки за подобряване на образователно- възпитателен процес;
3. участва в организирането на извънкласните и извънучилищните форми на дейност;

4. участва в организирането и провеждането на училищните мероприятия;

5. участва в награждаването и налагането на санкции на учениците.

(3) Ученическият съвет на училището има право да събира от учениците по своя инициатива и със свое решение, взето с обикновено мнозинство, парични средства за културни прояви и други дейности, свързани с провеждане на училищни мероприятия, отход и спорт и да организира благотворителни мероприятия;

(4) По преценка на директора на училището и по тяхно писмено изразено желание, председателят и заместник-председателите на Училищния ученически съвет могат да участват в заседание на Педагогическия съвет.

Чл.163. (1) Съставът на Ученическия съвет (УС) на класа се състои от трима представители – един председател и двама заместник – председатели за всяка паралелка и се определя от учениците чрез явно гласуване всяка учебна година за срок от една година.

(2) УС участва активно в планирането на тематиката за часа на класа; съдейства за спазване на правата на учениците; участва активно в решаване на проблемите на класа.

(3) При внасяне на предложение за санкция на ученик от класа класният ръководител

го съгласува с Ученическия съвет на класа. Ако има различие, се внасят и двете предложения.

(4) Ученическият съвет на класа е член на Училищния ученически съвет (УУС).

(5) УУС участва в планирането и организацията на училищните и извънучилищните дейности.

(6) УУС има право:

1. да събира парични средства от учениците за културни прояви и други дейности по негова инициатива, свързани с провеждане на училищни мероприятия, отход и спорт;

2. да предлага на училищното ръководство и Педагогическият съвет мерки за повишаване на качеството на образованието;

3. по преценка на директора на училището председателят и заместник-председателят на Училищния ученически съвет могат да участват в заседание на Педагогическият съвет с право на решаващ глас.

Чл.164. В Деня на Европа - 9 май, се провежда Ден на ученическото самоуправление. Ако денят е почивен, се избира най-близкия работен ден.

Раздел IV

Санкции на учениците

Чл. 165. (1) За неизпълнение на задълженията, определени в този правилник, след изчерпване на останалите механизми за въздействие върху вътрешната мотивация и за преодоляване на проблемното поведение на учениците може да се налагат следните санкции:

1. забележка;

2. преместване в друга паралелка в същото училище;

3. предупреждение за преместване в друго училище;

4. преместване в друго училище;

5. преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение.

(2) Когато ученикът възпрепятства провеждането на учебния процес, учителят може да го отстрани до края на учебния час със съдействие на училищния психолог, без да напуска територията на училището.

(3) Когато ученикът се яви в училище с облекло или във вид, които са в нарушение на този правилник, както и когато състоянието му не позволява да участва в учебния процес, той се отстранява от училище до отпадане на основанието за отстраняването му.

(4) Веднага след приключването на учебния час по ал. 2 или след отстраняването на ученика по ал. 3 се предприемат дейности за мотивация и за преодоляване на проблемното поведение и се уведомява родителят.

(5) За ученика с наложена санкция се осигуряват и дейности за превенция и преодоляване на проблемното поведение (обща подкрепа за личностно развитие консултации с училищния психолог, допълнително обучение и допълнителни консултации по учебни предмети в неучебно време, включително в периода на ваканциите, участие в занимания по интереси, кариерно ориентиране и други дейности с оглед недопускане на нарушения или отпадане от училище).

(6) Видът на общата подкрепа по ал. 5 се определя в плана за действие съвместно с класния ръководител, психолога, учителите на ученика и родителя /представителя на детето/ лицето, което полага грижи за детето и се одобрява от ЗДУД.

Чл. 166. (1) Санкцията „преместване в друга паралелка в същото училище“ не се прилага, когато това налага промяна на профила, професията или специалността.

(2) Санкцията „преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение“ се прилага за ученици, навършили 16-годишна възраст.

(3) Санкциите „преместване в друго училище“ и „преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение“ се налагат за тежки или системни нарушения.

(4) Санкции не се налагат на ученици, когато поведението им е резултат от увреждане или нарушение на здравето, посочено в медицински документи.

Чл. 167. (1) Ако ученикът отсъства от училище един учебен ден и отсъствието не е

по някоя от уважителните причини, определени в чл. 168, ал. 1 класният ръководител е длъжен да уведоми родителя с писмо, съобщение в електронния дневник, по имейл или в телефонен разговор и да обсъди с него възможностите за отстраняване на причините за отсъствието.

(2) Броят на отсъствията на ученика се отбелязва в електронния дневник на класа.

Чл. 168. (1) Ученикът може да отсъства от училище по уважителни причини в следните случаи:

1. по медицински причини, за което в училището се изпраща по електронен път медицински документ от лекар или от лекар по дентална медицина;

2. с мотивирано заявление от родителя до класния ръководител до 15 учебни дни в една учебна година, но не повече от 5 дни наведнъж (чл. 62, ал. 1, т. 3 от НПОО). В случай че заявлението не може да се подаде преди отсъствието на ученика, родителят уведомява класния ръководител в телефонен разговор или по имейл и подава заявлението в първия учебен ден от отсъствието на ученика в училище.

3. заявлението по ал. 1, т. 2 се подава преди отсъствието на ученика, а ако това е невъзможно, родителят уведомява класния ръководител в първия ден от отсъствието на ученика от училище по начин, доказващ неоспоримо датата на уведомяване. Класният ръководител входи заявлението в предвидения за целта регистър, а с цел проследяване и контрол, същото се сканира и прикачва в електронния дневник от таб „бележки“ на модул „отсъствия“.

4. поради участие в други дейности извън процеса на училищното образование, като състезания, конкурси, олимпиади, фестивали, концерти, спектакли, изложби и други, при представяне на документ от спортния клуб, в който ученикът членува, от организаторите на дейностите, от институцията, от името на която участва в тях и след потвърждение за съгласие с подпис от родителя на гърба на документа.

(2) В случай че родителят ще отсъства от настоящия си адрес за срок по-голям от един месец той уведомява писмено директора на училището, като посочва лице, което ще контактува с училището за времето на отсъствието му по всички въпроси, свързани с училищното образование, с изключение на отписването на ученика от училището или промяна на формата на обучение, както и на адрес и контакти на лицето.

(3) При не информиране за отсъствие на родителя по ал. 2, директорът на училището информира дирекция „Социално подпомагане“ по настоящия адрес на ученика за предприемане на действия при условията и по реда на Закона за закрила на детето по местоживее на ученика.

(4) За ученик допуснал над 15 забележки в дневника за дисциплина и поведение се уведомява писмено родител, свиква се среща с екипа за подкрепа за личностно развитие. Обсъждат се причините и обстоятелствата и се определя допълнителна работа за ученика с цел корекция и преодоляване на отклоненията на поведението.

(5) В случай, че ученикът е допуснал 20 и повече забележки в електронния дневник, класен ръководител изготвя доклад за налагане на санкция по чл. 165, ал. 1, т. 1.

Чл. 169. Санкциите по чл. 165, ал. 1 може да се налагат и за допуснати отсъствия:

1. забележка – при 8 отсъствия по неуважителни причини;

2. предупреждение за преместване в друго училище – при 20 отсъствия по неуважителни причини;

3. преместване в друго училище – при 25 отсъствия по неуважителни причини;

4. преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение – при 25 отсъствия по неуважителни причини и навършени 16 год.

Чл. 170. (1) За едно нарушение не може да бъде наложена повече от една санкция по чл. 165, ал. 1.

(2) Мерките по чл. 165, ал. 2 и 3 се налагат независимо от санкциите по чл. 165, ал. 1.

(3) Видът на санкцията се определя, като се отчитат причините и обстоятелствата при извършване на нарушението, видът и тежестта му, както и възрастовите и личностните особености на ученика.

Чл. 171. (1) Санкциите са срочни.

(2) Срокът на санкциите е до края на учебната година.

(3) Когато санкциите „преместване в друга паралелка в същото училище“, „предупреждение за преместване в друго училище“, „преместване в друго училище“ и „преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение“ са наложени до 30 учебни дни преди края на втория учебен срок, те влизат в сила от началото на следващата учебна година.

Чл. 172. (1) Санкциите „забележка“ и „преместване в друга паралелка в същото училище“ се налага със заповед на директора по мотивирано писмено предложение на класния ръководител, а всички останали санкции – със заповед на директора по предложение на педагогическия съвет.

(2) Мярката по чл. 169, ал. 3 се налага със заповед на директора.

Чл. 173. (1) Директорът на училището задължително писмено уведомява родителя за откриването на процедура по налагане на санкция, а в случаите на налагане на санкция, „предупреждение за преместване в друго училище“, „преместване в друго училище“ или „преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение“ и съответните териториални структури за закрила на детето.

(2) В уведомлението по ал. 1 се посочват извършеното от ученика нарушение и условията, при които родителят може да участва в процедурата по налагане на санкцията.

(3) Връчването на уведомлението по ал. 1 се извършва от служител на училището, по пощата или чрез куриерска служба с препоръчана пратка с обратна разписка на посочения адрес от родителя или лицето, което полага грижи за ученика. Съобщаването по ал. 1 може да се извърши и на посочен от родителя електронен адрес, като в този случай връчването се удостоверява с копие от електронния запис за това.

(4) Когато родителят или лицето, което полага грижи за ученика, не може да бъде открит на посочения от него адрес и не отговаря по електронна поща, директорът на училището уведомява дирекция „Социално подпомагане“ по настоящия адрес на ученика, че има индикации за ученик в риск, поради оставяне без родителска грижа.

Чл. 174. (1) В процедурата по налагане на санкцията малолетният ученик се представлява от родителя или от упълномощено от родителя лице, а непълнолетният ученик извършва всички действия лично, но със съгласието на родителя си.

(2) В случаите когато родителят или лицето, което полага грижи за детето, не може да бъде открит, директорът на училището изпраща заявление до дирекция „Социално подпомагане“ по местоживее на ученика, която определя лице, което да представлява интереса на ученика по време на процедурата по налагане на санкцията.

Чл. 175. (1) Преди налагане на санкция директорът или упълномощеното от него лице задължително изслушва ученика в присъствието на психолог или на педагогически съветник и/или се запознава с писменото обяснение на фактите и обстоятелствата, свързани с конкретното нарушение. На изслушването присъства и социален работник в съответствие с чл. 15, ал. 4 от Закона за закрила на детето.

(2) Родителят на ученика, съответно лицето, което полага грижи за ученика, има право да присъства на изслушването и да изрази мнение.

(3) По предложение на класния ръководител и/или по молба на непълнолетния ученик, съответно на родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, когато ученикът е малолетен, изслушването на ученика може да се извърши и в присъствието на учител, на друг педагогически специалист от училището, или на друго лице, на което ученикът има доверие.

(4) За изясняване на фактите и обстоятелствата по време на изслушването директорът може да покани за участие и за изразяване на мнение учители, които преподават на ученика, както и ученици от училището, запознати с конкретното нарушение.

(5) За всяка процедура по налагане на санкция и на мярката по чл. 199 от ЗПУО се определя лице, което да представи обстоятелствата, свързани с извършеното нарушение – класният ръководител или учител, който преподава на ученика.

Чл. 176. (1) В зависимост от тежестта на нарушенията и обстоятелствата класният ръководител и/или педагогическият съвет обективно преценяват и предлагат на директора съответната санкция.

(2) Когато педагогическият съвет е идентифицирал за ученика риск от отпадане от училище, преди налагане на санкцията „предупреждение за преместване в друго училище“, „преместване в друго училище“ или „преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение“, директорът уведомява отдел „Закрила на детето“ в дирекция „Социално подпомагане“ по местоживеенето на ученика, за присъствие на негов представител на изслушването с оглед защита на правата и интересите на ученика.

(3) Преди налагане на санкциите се взема предвид мнението на класния ръководител на ученика.

Чл. 177. (1) Заповедта за налагане на санкцията се издава при спазване на разпоредбите на чл. 205 от ЗПУО.

(2) В заповедта по ал. 1 се посочват видът на санкцията, срокът и мотивите за налагането и.

(3) Заповедта се съобщава в тридневен срок от издаването ѝ на ученика и на родителя, а заповедта за налагане на санкция „преместване в друго училище“ – и на началника на регионалното управление на образованието.

(4) Заповедта по ал. 1 може да се оспорва по административен ред пред началника на регионалното управление на образованието – органите по чл. 259, ал. 2, т. 1, 2, 3 и 5 от ЗПУО.

(5) Заповедта по ал. 1 може да се обжалва при условията и по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 178. (1) Наложените санкции се отразяват в електронното досие на ученика и в двете платформи Школо и НЕИСПУО на съответните места.

(2) Ученик, на когото е наложена санкция „преместване в друго училище“, продължава обучението си в друго училище при условия и по ред, определени със заповед на началника на регионалното управление на образованието.

(3) Ученик, на когото е наложена санкция „предупреждение за преместване в друго училище“, „преместване в друго училище“ или „преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение“, за срока на санкцията се лишава от правото да получава стипендии, отпускани от гимназията.

(4) Ученик, който получава стипендия или целева помощ по проект или програма, се лишава от правото да я получава при допуснати 5 отсъствия по неуважителни причини за месеца.

Чл. 179. (1) Санкциите се заличават с изтичане на срока, за който са наложени, или предсрочно по реда, по който са наложени.

(2) По желание на ученика след заличаване на санкциите „преместване в друга паралелка в същото училище“ и „преместване в друго училище“ той може да продължи обучението си в паралелката или в училището, в което е преместен.

(3) Зачиването се отбелязва в електронното досие на ученика и в двете платформи Школо и НЕИСПУО на съответните места.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА РОДИТЕЛИ

Чл. 180. (1) Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и училището се осъществяват чрез индивидуални консултации, родителски срещи, обучения, както и всеки път, когато конкретна ситуация или поведение на ученика го прави необходимо.

(2) Средство за връзка със семейството на ученика може да бъде и електронната поща на един от родителите, както и електронният дневник на паралелката.

Чл. 181. Родителите имат следните права:

1. периодически и своевременно да получават информация за успеха и развитието на децата им в образователния процес, за спазването на правилата в училището и за приобщаването им към общността;

2. да се срещат с ръководството на училището, с класния ръководител, с учителите и с другите педагогически специалисти в определеното приемно време или в друго удобно за двете страни време;

3. да се запознаят с училищния учебен план;

4. да присъстват и при желание от тяхна страна да бъдат изслушвани, когато се решават въпроси, които засягат права и интереси на ученика;

5. най-малко веднъж годишно да получават информация, подкрепа и консултиране в училището по въпроси, свързани с образованието, с кариерното ориентиране и с личностното развитие на децата им;

6. да избират и да бъдат избирани в Обществения съвет на училището;

7. да изразяват мнение и да правят предложения за развитие на училището.

Чл. 182. (1) Родителите имат следните задължения:

1. да осигуряват редовното присъствие на ученика в училище, като уведомяват своевременно училището в случаите на отсъствие на ученика;

2. да запишат при условията на чл. 12 от ЗПУО ученика в училище в случаите на преместване в друго населено място или училище;

3. редовно да се осведомяват чрез електронния дневник и да поддържат постоянна комуникация с преподавателите относно приобщаването на децата им в училищната среда, успеха и развитието им в образованието и спазването на училищните правила;

4. да се запознаят срещу подпис с училищния учебен план и с Правилника за дейността на ПГТТ „Атанас Димитров” при записване на ученика и в началото на всяка учебна година;

5. да присъстват и при желание от тяхна страна да бъдат изслушвани, когато се решават въпроси, които засягат права и интереси на ученика;

6. най-малко веднъж годишно да получават информация, подкрепа и консултиране в училището по въпроси, свързани с образованието, с кариерното ориентиране и с личностното развитие на децата им;

7. да избират и да бъдат избирани в обществения съвет и/или училищното настоятелство на училището;

8. да изразяват мнение и да правят предложения за развитие на училището.

9. да участват в родителските срещи.

10. родителят не извършва дейности, накърняващи достойнството на преподавател или служител на училището.

11. да спазват Правилника за дейността на училището и да съдействат за спазването му от страна на ученика;

12. да участват в процеса на изграждане на навици за самоподготовка като част от изграждането на умения през целия живот;

13. да се явяват в училището след покана от учител, директор или друг педагогически специалист в подходящото за двете страни време.

(3) Родителите, чиито деца се обучават в самостоятелна форма на обучение по чл. 112, ал. 1, т. 2 от ЗПУО са длъжни да гарантират постигането на целите по чл. 5 от ЗПУО, да осигурят необходимите условия за обучение, учебници и учебни помагала, както и да прилагат по свой избор методики и подходи, съобразени с възрастта, индивидуалните потребности и интересите на детето.

ГЛАВА ПЕТА ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ

Раздел I

Общи положения

Чл. 183. (1) Учителите, директорите, както и заместник-директорите, които изпълняват норма преподавателска работа, са педагогически специалисти.

(2) Педагогически специалисти са и ръководителите на направление „Информационни и комуникационни технологии“, психолози и педагогическите съветници.

(3) Педагогически специалисти са лица, които изпълняват функции, свързани с обучението, възпитанието, социализацията, както и с подкрепата за личностно развитие на учениците и функции по управление на училището.

Чл. 184. (1) Необходимите компетентности като съвкупност от знания, умения и отношения по нива на кариерното развитие за всеки вид педагогически специалист се определят в професионален профил.

(2) Професионалният профил и постигнатите резултати в обучението на учениците им са основа за определяне на приоритети за професионално усъвършенстване, както и за подпомагане на самооценката и за атестирането на педагогическите специалисти.

Чл. 185. Функциите, професионалните профили, длъжностите и необходимата за заемането им професионална квалификация, както и условията и редът за повишаване на квалификацията, за кариерното им развитие и за атестирането на педагогическите специалисти, включително критериите за атестиране и съставът на атестационната комисия, се определят с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти – Наредба №15 от 22.07.2019 г.

Раздел II

Права и задължения

Чл. 186. (1) Педагогическите специалисти имат следните права:

1. да определят методите и средствата за провеждане на образователния процес съобразно принципите и целите на училищното образование;

2. да участват във формирането на политиките за развитие на училището;

3. да получават професионална подкрепа в процеса на изпълнение на служебните си задължения;

4. да повишават квалификацията си;

5. да бъдат поощрявани и награждавани.

6. да бъдат зачитани правата и достойнството им.

(2) Индивидуалните срещи с родителите се провеждат в приемното време на учителя или удобно време и за двете страни.

(3) Педагогическите специалисти имат следните задължения:

1. да осъществяват обучение и възпитание на учениците в съответствие с държавните образователни стандарти;

2. да опазват живота и здравето на учениците по време на образователния процес и на други дейности, организирани от училището;

3. да зачитат правата и достойнството на учениците и другите участници в училищното образование и да сътрудничат и партнират със заинтересованите страни;

4. да поддържат и повишават квалификацията си съобразно политиките за организационно развитие на училището и специфичните потребности на учениците, с които работят с цел подобряване качеството на образованието им.

5. да прилагат ефективни образователни методи и подходи съобразно индивидуалните потребности на учениците и ефективно да използват дигиталните технологии;

6. да участват в провеждането на национално външно оценяване и държавни зрелостни изпити;

7. да подготвят изпитни материали и критерии за оценяване на знанията и уменията на учениците по учебен предмет, по който преподават; да спазват и прилагат националните и